

HET DAMSPEL

Officieel orgaan van de KNDB

JULI 2009 - 101E JAARGANG NR. 3

**Zijn damprogramma's
sterker dan mensen?**

PAGINA 20

3-1!

**SCHWARZMAN WINT
WK-MATCH**

PAGINA 6

VERDER IN
DEZE UITGAVE:

JOHAN HAIJINK
NIEUWE VOORZITTER
PAGINA 10

Schooldammen

Jongens en meisjes van klas twee tot en met vijf van de Long Yuan Foreign Language Experimental School in Shenzhen spelen interne competitie. Zij doen dit in navolging van de Shen Zhen Fu Xing lagere scholen die als eerste in Shenzhen een damcompetitie organiseerden. Shenzhen is een van de snelst groeiende steden ter wereld en ligt in de provincie Guangdong direct ten noorden van Hong Kong. De stad zelf telt vier miljoen inwoners, de agglomeratie is twee keer zo groot. Sinds het damspel ongeveer twee jaar geleden in China werd geïntroduceerd draait de damdivisie van de Chinese Board and Cardgames Commission in Beijing op volle toeren. Zij bracht het spel naar meer dan twintig over het land verspreide steden.

FOTO: FOSHENG ZOU (MET DANK AAN WIM VAN MOURIK)

FOTOFINISH

Jean Marc Ndjofang uit Kameroen heeft de fotofinish van het vijfde Thailand Open in Jomtien gewonnen. Hij verloor in de vierde ronde van Andrew Tjon A Ong (Suriname) maar kwam sterk terug en passeerde de eindstreep met evenveel wedstrijd- maar meer weerstandspunten dan Tjon A Ong. In beeld de partij die Ndjofang (rechts en spelend met zwart) net niet de eindzege kostte. Na 39..... 8-13? sloeg Tjon A Ong toe met 40. 34-30! 13-19 41. 27-22 18x36 42. 28-22 17x28 43. 32x23 19x28 44. 30x10 7-11 45. 10-5 en zwart gaf op.

eindstand en partijen:
toernooibase.knadb.nl

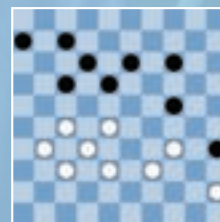

diagram 1

COLOFON

www.knadb.nl • damspel.knadb.nl

HET DAMSPEL

officieel orgaan van de KNDB

101e jaargang nr. 3, juli 2009

Inleverdatum kopij volgend nummer:

8 AUGUSTUS 2009

*Uw toernooi in Het Damspel?
Neem contact op met de redactie.*

DAMNOTATIE

01	02	03	04	05
06	07	08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45
46	47	48	49	50

Oplage

8000 exemplaren

Redactie

Astrid van der Stelt
Molenweg 58
6871 CX Renkum
06-47818104
hetdamspel@knadb.nl

Vaste medewerkers

Leo Aliar, Johan Bastiaannet,
Fred Ivens, Ton Sijbrands,
Johan Krajenbrink, Gep
Leeflang, Alex Mathijssen, Wim
van Mourik, Leen de Rooij,
Harry de Waard, Marten
Walinga, Herman van
Westerloo.

Bonds bureau/ Redactieadres

Bondsdirecteur:
Theo Stoverinck
Worth Rhedenseweg 51
6991 DW Rheden
Postbus 100
6990 AC Rheden

026-4952309 (ook fax)

026-4954198

(ledenadministratie)

bonds bureau@knadb.nl

Postbank 140731

Rabobank 16.11.61.588 t.n.v.

Penningmeester KNDB

Post voor het bestuur via het
Bonds bureau

Abonnement

€ 20,00 per jaar.

Het Damspel wordt onder alle
leden van de KNDB verspreid.
Abonnees zijn lid van de
KNDB.

For subscription rates abroad
please contact bonds bureau@
knadb.nl

Pour les tarifs d'abonnements
à l'étranger veuillez contacter
bonds bureau@knadb.nl

Het Damspel is ook
verkrijgbaar in braille. Voor
informatie: CBB, 0341-565477

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs

1057 AX Amsterdam

020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53
1111 CA Diemen
020-6994090

Kring voor Damproblematiek

Krijn Hemminga
Saltshof 2013
6604 ER Wijchen
024-3230016
krijnh@gmail.com

NVGD

M. Zandbergen
Fluessen 38
8032 MK Zwolle
038-4551978

Vormgeving

Graficelly, Reeuwijk

Druk

BDU, Barneveld

JARIG
PAGINA **12**

CAMBRIDGE
PAGINA **19**

DAMSCHOOL
PAGINA **28**

SCHOOLDAMMEN
PAGINA **32**

Toernooien

WK-match	6
Cambridge	19
Salou	23
NK welpen	30
NK pupillen	31
NK schooldammen	32
NK sneldammen	36

Rubrieken

Ivens	12
Zetje schrap!	13
Problematiek	14
Partij-analyse	16
Vuurwerk	18
Eindspel	22
Kijkjes in de damwereld	24
Fries dammen	25
Leeflang	29
Panorama	34

Overige

Interview met	
Johan Haijink	10
Van het bestuur	15
Arbiterscursus	25
Voorstel: NK algemeen	26
Opinie: computer-	
dammen	26
15 jaar Damschool	
Zuid-West Veluwe	28
Damkalender	33

„Laten we niet vergeten om de jeugd zélf
in te schakelen en verantwoordelijkheid te geven.”

KNDB-VOORZITTER JOHAN HAIJINK PAGINA **10**

**Donderdag 24
september valt
Ton Sijbrands
het wereldrecord
blindsimultaan dammen
van Erno Prosman aan**

In het Olympisch Stadion te Amsterdam zal Sijbrands zonder visuele hulpmiddelen 28 tegenstanders tegelijk trotseren. Vorig jaar bracht Prosman het gedurende decennia op naam van Sijbrands staande record op 27. Het non-stop evenement start donderdagochtend 9.00 uur en bereikt naar verwachting zo'n 33 uur later op vrijdag 25 september rond 18.00 uur zijn climax. Deze nieuwe aanval op de grenzen van het menselijk kunnen wordt mogelijk gemaakt door Hordijk & Hordijk adviseurs voor organisatie en financiën te Culemborg. Ebbo de Jong tekent voor de regie.

FOTO: ANNINA ROMITA

DAMMERS GENIETEN THUIS VAN WK-MATCH

Een dammatch tussen twee Russen organiseren in Nederland, in tijden van economische crisis. Onder grote tijdsdruk vond organisator Henk Boers op de valreep een bijzondere combinatie om het evenement mogelijk te maken, nog voor de start van het WK-toernooi in Rio de Janeiro, in oktober.

TEKST: EGBERT VAN HATTEM - FOTO'S: ANNINA ROMITA, GERT-JAN PIERIK, GEB KOS, HENK BOERS

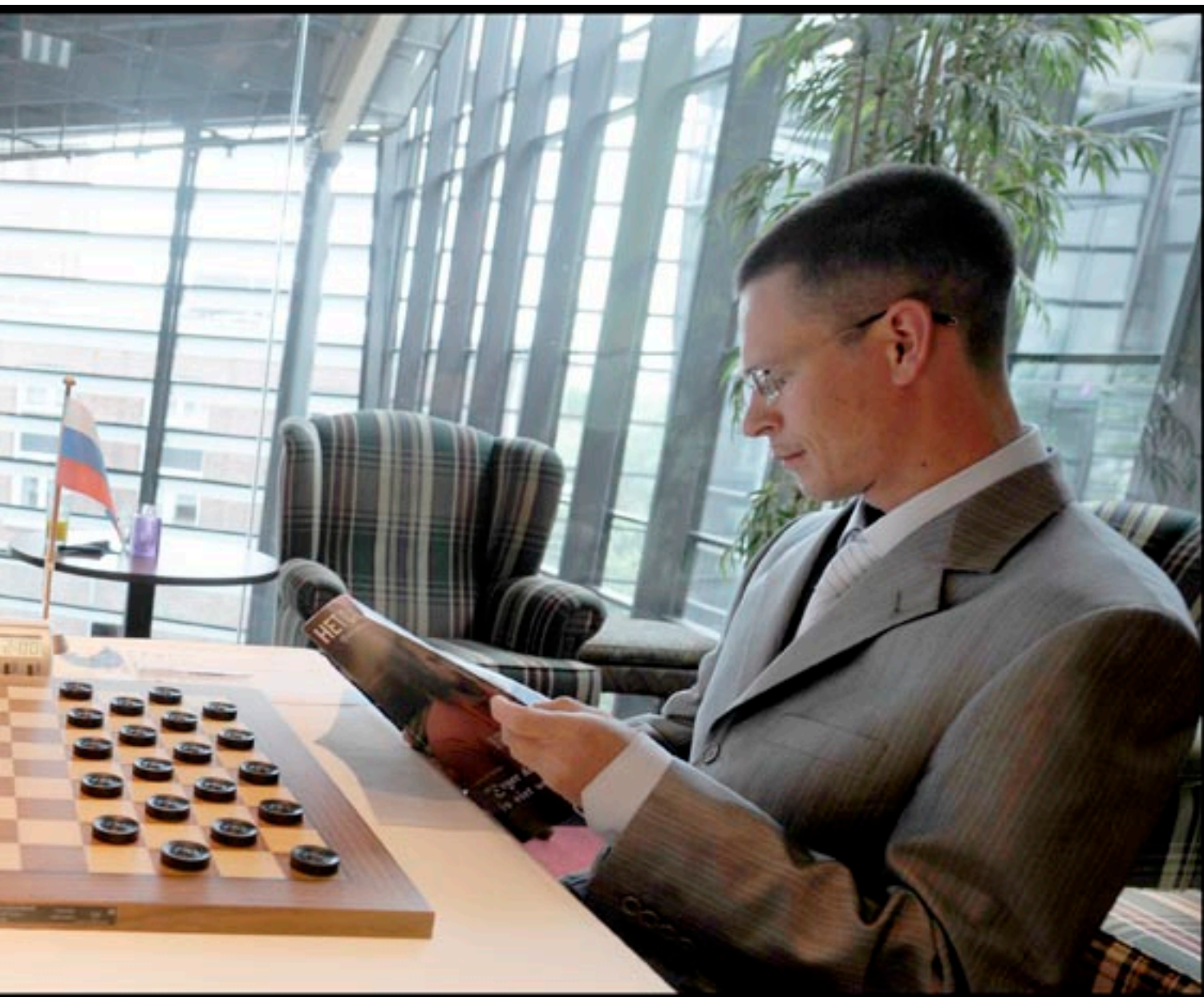
Via burgemeester Bernard Kobes van Wierden werd in Twente een ingang gevonden waarbij wethouder van Enschede, Jeroen Goudt, als vliegwiel fungeerde. In korte tijd werd een begroting van 70.000 euro – met een prijzengeld van 25.000 euro – gedekt. De match speelde zich af op fraaie locaties ter plekke van de

hoofdsponsors: de gemeenten Enschede (Nationaal Muziekkwartier), Hengelo (Stadhuis) en Twenterand (gemeentehuis Vriezenveen).

De twee barragedagen werden een mediaspektakel in het gebouw De Vrijhof, op de campus van de Universiteit Twente.

< Opening >

De eerste vier partijen werden op stand gespeeld in het nieuwe Muziekkwartier van Enschede. Hoofdrospelers Alexander Schwarzman en Alexander Georgiev arriveerden op zaterdag 6 juni strak in pak in een lange witte limousine. Het was sowieso druk in het Muziekcen-

Schwarzman (links) en Georgiev vlak voor aanvang van de match in het Nationaal Muziekkwartier te Enschede.

meer info:
www.wkdammen2009.nl

trum. Behalve genodigden voor de opening en de pers, waren leerlingen van de plaatselijke muziekschool druk met tal van optredens verspreid door het gebouw. Dit gaf de opening en de eerste speeldag een aanstekelijk karakter. Ook de eerste partij leende zich voor een vliegende start. Schwarzman kwam zeer dicht bij de winst en miste in het middenspel een voortzetting waarmee hij Georgiev ernstig in verlegenheid had kunnen brengen. In de tweede partij miste Schwarzman zelfs een opgelegde winstkans. Dat de dominerende wereldkampioen tweemaal net niet scherp genoeg uithaalde, was voor

de publiciteit rondom de match funest. De media zakten al snel in. Leg thuis maar eens drie keer achter elkaar uit dat het remise was en toch heel spannend. Bovendien is niet iedere partij van een WK-match spannend.

< Internethype >

Het publiek liet het vanaf dan - gebiedt de eerlijkheid te zeggen - vaak afweten. Dat kan niet gezegd worden van de internethype die de technici onder leiding van Paul van de Veen, voorzitter van damclub EDC en de Overijsselse POBB, ervan maakten. Schwarzman – Georgiev

2009 geldt wat dat betreft als een trendsettende match. Meer dan 9000 'unieke bezoekers' bezochten de site van de match. Bijna 5500 keer werd een uur of langer besteed aan het actief volgen van de verrichtingen van de twee sterkste wedstrijdammers op dit moment.

Het aanbod voor de thuisdammer, soms ook op vakantie in exotische oorden, of gewoonweg daar woonachtig, was overweldigend. Naast de feilloos functionerende elektronische borden, was een live analyse van damprogramma Horizon te zien, er werd gechat, de spelers waren in beeld. In de Gemeente Twenterand

Lees verder op de volgende pagina.

De zevende tot en met tiende partij werden in de burgerzaal van het Stadhuis van Hengelo gespeeld.

vervolg van pagina 7

zoomde de dienst doende ambtenaar tijdens de zesde partij genadeloos in op de klok en op het gezicht van Georgiev. Die spreidde een fraai staaltje koelbloedigheid tentoon. Onder druk van de stand op het bord en die van de klok – er was sprake van ‘beslissend nadeel’ – sleepte hij evengoed remise uit het vuur. Tijdens de barrages op de UT waren zelfs de commentaren van Auke Scholma en Paul Oudshoorn streaming te volgen. De damliefhebber miste thuis te weinig om naar het oosten van het land af te reizen.

< Chatrooms >

Zo'n uitgebreid servicepakket komt bepaald niet vanzelf tot stand. Zo waren Geb Kos en Piet Bouma gedurende de match permanent beschikbaar voor ondersteuning. Het aantrekkelijk presenteren van alle content in één beeld, en een soepele surf door alle pagina's, content en inzoommogelijkheden, bevat veel verborgen scriptwerk, slimme vulling van de pagina's, slim aanbieden en routen van informatie en technisch slimme hardwareoplossingen. Spin in het web, Paul van de Veen, moest bovendien even zo vaak opbouwen, afbreken, testen en crisismanager spelen als er speellocaties waren. Ondersteuning werd gelukkig geboden door Marcel Kusters namens de KNDB en door professionele technici. Gevaar van dit succes is misschien dat de dammers zich voorgoed opsluiten in hun eigen chatrooms. De WK match heeft het toch ook in zich om gewone denksportliefhebbers te imponeren. Wethouder Weber en burgemeester Kerckhaert van de Gemeente Hengelo moesten tijdens de tiende partij even wachten tot de heren uitgespeeld waren alvorens ze hun representatiecadeaus konden aanbieden. Geen probleem. Samen sloegen we aan het analyseren op het magnetische dambordje en keken we reikhalzend op het grote scherm of de wereldkampioen speelde wat wij verwachtten.

< Match >

O ja, de match zelf. Daarover kunt u natuurlijk alles vinden op www.wkdammen2009.nl Hierbij dan toch nog twee fragmenten. De eerste is van 'ridder' Alexander

NEVENACTIVITEITEN

Tijdens de nevenactiviteit in de stad, speelde wethouder Weber gezeten op een wankelende stoel bij de marktstand vol vuur in de aanschuifsimultaan tegen Pim Meurs. Toen hij verloren had, wierf hij 'twaalf Hengeloërs' om het ook eens te proberen tegen de voormalige jeugdwereldkampioen. Het schooldamtoernooi in Hengelo was dan wel klein bezet, maar niettemin een succes. De kinderen waren tweeënhalf uur volledig in competitie verwekt en kregen een dambord met de foto's van alle wereldkampioenen, en een echte handtekening van Georgiev en Schwarzman zelf. Die offerden een deel van hun vrije vrijdagmiddag om op de markt tegen het winkelende publiek te spelen. Ook deze activiteit liep twee uur lang gesmeerd. De Surinaamse jongens die onderling vaak in de kroeg spelen en ieder jaar meedoen met het huisdammers-toernooi van onze damclub, werden hardhandig van het bord geknikkerd. Ze willen nu een competitie in de stad gaan starten, want dat kan toch zo niet langer. In Enschede speelde Ton Sijbrands een aanschuifsimultaan op de markt waar hij alleen aan Andre Bruins remise moest toestaan. In Twenterand streden zes scholen mee in een jeugdcompetitie en speelde Marino Barkel soepel een aanschuifsimultaan terwijl hij ook nog commentaar gaf op de zesde matchpartij. „Vandaag krijgen we een beslissing.” Helaas.

Burgemeester Peter den Oudsten van Enschede verwelkomde de spelers bij het Nationaal Muziekkwartier.

Georgiev die Schwarzman in de Kellervariant met de veeleisende witte kleur bleef bestoken. Hij kwam er slecht en zelfs verloren mee te staan, maar dwong ook kansen af: een strijdwijze die goed paste bij de eigenzinnige insteek van deze match, en die over het algemeen goed werd gewaardeerd. Wie drie partijen won, mocht zich de nieuwe wereldkampioen noemen. Dat er barrages nodig zouden zijn, kwam niet als een verrassing. De eerste barragedag, met drie rapid- en drie blitzpartijen was zeer aantrekkelijk voor het publiek. Beide spelers bleven naar kansen zoeken en lieten die dag ieder één winstpartij noteren. Op zondag 21 juni viel de beslissing. Schwarzman won beide 'micromatches', een schouwspel dat ook door enkele aanwezige niet-dammers met grote interesse werd gevolgd omdat de tijd die meeloopt een belangrijke indicatie vormt: „Staat Schwarzman slecht, of probeert Georgiev alleen maar tijd te winnen door snel te spelen?” Weer een nieuw aanknopingspunt om wereldkundig te maken hoe gewiekst het dampspeel en de allerbeste beoefenaars ervan in elkaar steken.

< Lokzet >

Ziehier de prachtige lokzet van Georgiev in de 12e partij, met dank aan Wieger Wesselink.

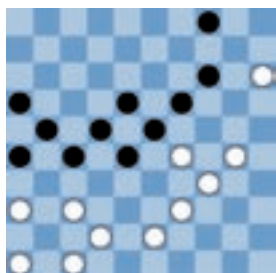

Diagram 1
Georgiev - Schwarzman

Schwarzman de geweldenaar heeft zijn derde en beslissende partij gewonnen. Georgiev kijkt berustend toe.

43.47-41!! en na het voor de hand liggende 27-31 44.36x27 21x32? speelt wit het verrassende terugruiltje 45.43-38! 32x43 46.39x48 16-21 of? 47.37-32!! 28x37 48.42x31 26x37 49.41x32 21-26* 50.29-24! en zwart is in problemen door zetdwang. Na het gedwongen 26-31 51.24x13 18x9 52.32-27 heeft wit grote winstkan-

< Beslissend >

En dan de beslissende fase van de vijfde partij tijdens de tweede micro-match, met dank aan Harm Wiersma:

Verloop:

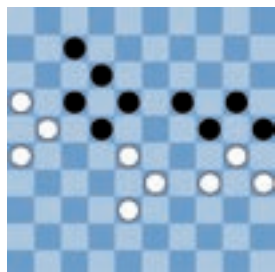

Diagram 2
Georgiev - Schwarzman

1...., 19-23! 2. 28x19, 24x13 3. 33-29, 13-19 4. 38-33, 20-24 5. 29x20, 25x14 6. 34-29 (op 33-29 wint zwart door 22-28!) 7-11 7. 16x7, 12x1 8. 21x23, 19x39 9. 30-25, 39-43 10. 29-24, 43-48 en wit kan opgeven, want na 25-20 en 24-19 volgt 22-27.

meer info:
www.wkdammen2009.nl

Gemeente Enschede

WKDAMMEN2007
hardenberg

DRUKKERIJ
Grafic Elements b.v.

A close-up portrait of a middle-aged man with grey hair, smiling warmly. He is wearing a light blue and white checkered suit jacket, a white dress shirt, and a tie with a colorful paisley pattern in shades of red, orange, and green. The background is dark and out of focus, suggesting an outdoor setting with foliage.

„Laten we niet
vergeten om de jeugd
zélf in te schakelen en
verantwoordelijkheid
te geven.“

JOHAN HAIJTINK NIEUWE VOORZITTER KNDB

Nuchtere Achterhoeker met ambities

TEKST: THEO VAN DEN HOEK
FOTO: PETER DERKX

Er is geen dammer die hem niet kent. In de jaren '80 stond hij als bestuurslid Jeugdzaken aan de uitbouw van het jeugddammen, als bondsdirecteur was hij bijna twintig jaar lang de spin in het web van de Nederlandse damwereld, sinds zijn pensionering is hij voorzitter van de Gelderse Dambond, en - o ja - hij speelt nog steeds met veel plezier bij drie verschillende damclubs: Johan Haijntink neemt in juni 2009 de KNDB-voorzittershamer van Haitze Meurs over en wordt daarmee het nieuwe (maar o zo vertrouwde!) 'gezicht' van de dambond. Een gesprek met de nieuwe KNDB-voorzitter.

Waarom heb je, met zo'n lange staat van dienst in de damsport, je nu ook nog laten strikken voor het voorzitterschap?

Tja, eigenlijk vind ik dat de KNDB een jongere voorzitter nodig heeft, en zelf had ik het liefst de voorzittersklus in Gelderland willen afmaken om me dan over een paar jaar (ik ben nu 66) uit het organisatorische werk terug te trekken. Maar ja, kennelijk was het op dit moment erg moeilijk om een geschikte nieuwe KNDB-voorzitter te vinden, en dan vind ik dat je als grootste provinciale bond je verantwoordelijkheid ook niet uit de weg kunt gaan. Ik hoop van harte dat ik het voorzitterschap over drie jaar met een gerust hart aan een jongere generatie kan overdragen.

Wat wil je in die drie jaar bereiken?

Twee jaar geleden was de KNDB druk bezig met een strategisch marketingplan, en hadden we als doelstelling om het ledenaantal van pakweg 7.500 naar 10.000 te brengen. Dat leek misschien haalbaar (NOC*NSF vond het zelfs een nogal bescheiden doelstelling...), maar in werkelijkheid was het nauwelijks realistisch. En als je je ambities te hoog stelt, werkt dat altijd eerder demotiverend dan stimulerend. Met mijn Achterhoekse nuchterheid blijf ik daarom liever met beide benen op de grond: ik zou al heel erg blij zijn als we erin slagen om de daling van het ledenaantal te stoppen, zodat de KNDB over drie jaar nog minstens even veel leden heeft als nu. En dat is hard nodig ook! De KNDB mag beslist niet onder de kritische grens van 5000 leden komen, want dan worden we een 'kleine bond' en komen we niet meer in aanmerking voor allerlei subsidieregelingen op het gebied van topsport en talentontwikkeling.

Natuurlijk moeten we ons afvragen waarom het ledental terugloopt. Misschien hebben we als dambond iets verkeerd gedaan, maar waarschijnlijk heeft het ook wel gewoon met 'de tijdgeest' te maken: de tv, de computer, de zapcultuur. Is het je bijvoorbeeld wel eens opgevallen dat er nog maar heel weinig jeugdspelers geconcentreerd achter het bord kunnen blijven zitten zonder zich ergens door te laten afleiden? En de maatschappelijke waardering van de damsport is ook veranderd. Vroeger was dammen bij uitstek populair als de sport van de gewone man, maar tegenwoordig zijn hockey en tennis gewone volkssporten geworden, en heeft het dammen onverdiend het imago van 'oubollig en saai' gekregen.

Waar gaan we die nieuwe leden vandaan halen?

Nieuwe leden moeten we zeker niet in grote getale bij de ouderen gaan zoeken: bij de 55-plussers verliezen we de strijd van het bridge, dat een 'socialer' imago heeft en bijvoorbeeld vrouwen ook meer aanspreekt.

Nee, we zullen alles moeten inzetten op de jeugd. Ik durf de stelling aan dat de KNDB nog steeds 10.000 leden zou hebben, als er in de damwereld honderd mensen zouden rondlopen van het type Izak op 't Hof, Jan van der Zwan, Henk Stoop en Nico Konijn: mensen die het vak van jeugdleider verstaan, die er veel tijd in stoppen en die er met hart en ziel voor werken om damjeugd enthousiast te maken, te begeleiden en vast te houden. En bedenkt dat een jeugdleider het nooit in z'n eentje kan. Van succesvolle verenigingen als Wageningen en Huissen kun je leren dat je voor de continuïteit eigenlijk altijd een team van twee, drie jeugdleiders nodig hebt.

Alles begint dus met geschikt kader. Ik ben blij dat de KNDB nu

weer met nieuwe opleidingen van start is gegaan en dat daar een behoorlijke belangstelling voor is. Eigenlijk moeten we de mensen die in de afgelopen jaren aan een verkorte kadercursus hebben meegedaan, ook gauw weer proberen te activeren. En laten we niet vergeten om de jeugd zelf in te schakelen en verantwoordelijkheid te geven: de jeugdeden van vandaag zijn immers het damkader van morgen. We hebben in Nederland hooguit 25 damclubs met een gezonde jeugdafdeling, en daarvan zit dan verhoudingsgewijs ook nog een belangrijk deel in Gelderland. Dat moeten er veel meer worden!

Breedtesport als prioriteit

Binnen de KNDB staan topsport en talentontwikkeling dankzij de inspanningen van Johan Krajenbrink en zijn mensen voortreffelijk op de rails. Maar topsport en breedtesport kunnen niet zonder elkaar, en nu moet ook de breedtesport hoge prioriteit krijgen: de damsport moet serieus aan zijn PR en imago gaan werken. Dat kunnen we echter beslist niet alleen; NOC*NSF moedigt ons aan om met andere denksporten samen te werken, en ik vind dat ze daar groot gelijk in hebben. Het onderwijs wordt stapelgek van al die sportbonden die ieder apart met hun aanbod op de scholen afkomen. De schaakbond is goed bezig; ik denk dat we samen met hen een plan moeten maken voor het beschikbaar stellen van aantrekkelijk dam- en schaakmateriaal aan scholen. Maar we houden een imagoprobleem, want hoe lukt het je om dammen als een 'flitsende sport' te presenteren? De oer-Hollandse naam van het spel werkt ook al niet erg mee: misschien moeten we het wat stoffige woord 'dammen' maar eens vervangen door iets spannenders als 'international checkers' of zo...

Hoe zie je de KNDB als organisatie zich ontwikkelen?

We zijn op dit moment bezig om eens opnieuw kritisch te kijken naar de omvang en samenstelling van de bondsraad: kan die niet wat kleiner, voelt het gemiddelde KNDB-lid zich er voldoende in vertegenwoordigd, is er genoeg draagvlak en terugkoppeling naar de achterban in de provinciale bonden? Ik vind het goed dat we onszelf die vragen stellen.

Ook moeten we misschien eens nadenken over de vraag of de dambond het bij zijn huidige omvang niet met wat minder dan dertien provinciale bonden zou kunnen doen. Met een beperkt aantal wat grotere regionale bonden zou je veel efficiënter en slagvaardiger kunnen opereren, denk ik. Maar één ding moet duidelijk zijn: als twee provinciale bonden met elkaar willen samenwerken of zelfs willen fuseren, moet dat altijd hun eigen initiatief zijn. Het voortouw hoort niet bij de KNDB te liggen. En zoals ik net al aangaf toen we het over breedtesport hadden: ook de KNDB zelf moet niet bang zijn om samenwerkingsverbanden aan te gaan met andere denksportbonden. We kunnen elkaar in de komende jaren nog hard nodig hebben.

Werk genoeg dus voor de nieuwe voorzitter. Komt er nog wat van zelf dammen?

Tja, ik speel op zaterdag bij Dammers uit Oost, en verder bij BDV Brummen en bij DEZ Laren, de club waar ik ooit begonnen ben. Ik ben bang dat meespelen in het provinciaal kampioenschap er wel bij in gaat schieten, en ook in Laren zullen ze me misschien niet elke week meer zien. Maar ik blijf verknocht aan het damspel, want dat is tenslotte waar je het allemaal voor doet!

'GROTE' FRED VERSTEEG LID VAN VERDIENSTE KNDB

'Besturen nóg leuker dan dammen'

Scheidend voorzitter Haitze Meurs feliciteert de jarige.

TEKST: FRED IVENS
FOTO: JAN KOK

Mijn voornaamgenoot begon nog eerder met dammen dan ik, we zijn ongeveer even oud en allebei afkomstig uit dezelfde stad. Toch kende ik hem nauwelijks toen ik tien jaar geleden bij de Haagse damverenigingen met het zieltogende RDG liep te leuren en hij als voorzitter van ODB meteen de wederzijdse voordelen van zeg maar een soort lat-relatie onderkende. Sinds die tijd hebben we elkaar zo goed leren kennen dat we vrienden zijn geworden.

Ik mocht er dan ook bij zijn toen Fred Versteeg onlangs in intieme kring zijn 65ste verjaardag vierde. Een bijzondere mijlpaal van een in vele opzichten uniek mens met als verrassing de benoeming tot lid van verdienste van de KNDB. Scheidend bondsvoorzitter Haitze Meurs prikte het speldje op de revers van de kersverse pensionado en roemde diens 'immer wijze, nuttige en plezierige optreden'. Versteeg - nog nimmer voor zijn vele maatschappelijke verdiensten onderscheiden - pinkte stiekem een traantje weg.

Grote Fred, zoals ik hem stevast pleeg te noemen (Verschil moet er zijn, niet waar) leeft eigenlijk in reservetijd. Zeven jaar geleden namen vrouw en kinderen al afscheid van hem aan het ziekenhuisbed maar hij kwam er - mede door zijn enorme wilskracht - toch weer bovenop. Zijn fysieke feilen variëren van een hernia en suikerziekte tot een meer dan gehalveerde pancreas. Vrijwel meteen na zijn pensioen-party werd in het AMC zijn maag een kwart slag gedraaid, met alle consequenties vandien. „Ik heb de dood onder ogen gezien en daardoor leren relativeren. Ik zeg sinds die tijd elke nieuwe dag en ben dankbaar dat ik er nog ben.”

Hij is een rasechte Hagenees en afkomstig uit de Linnaeusstraat waar twee huizen verder de bekende DIO-dammer Bert Kain woonde. Via Kain kwam hij als jochie van een jaar of tien bij de Damvereniging Rijswijk terecht waar grootmeester Freek Gordijn, Harry de Hardt, Anton Dolle en de piepjonge Jan Weerheijm de scepter zwaaiden. „Van Gordijn kregen we les. Als je je huiswerk niet had gedaan moest je honderd strafregels maken: 'Ik moet beter opletten.'”

FIGUURZAAGCLUB

Later richtte hij de damclub Focus op. „Is ontstaan uit de figuurzaagclub van de gereformeerde kerk in Laakkwartier. We hadden alleen maar jeugdleden, wel zo'n honderd stuks. Ze zijn later door RDG overgenomen. Zijn nog bekende dammers uit voortgekomen, zoals Peter Slagter.”

Eind jaren zestig zette Fred Versteeg zijn dambord twee decennia op zolder. Gezin (vrouw en drie zonen) en studie gingen voor. Ook daarin is grote Fred uniek. Hij behaalde alle negen assurantiediploma's, deed de sociale academie, studeerde drie jaar theologie in Utrecht en haalde aan de

universiteit van Nijmegen het diploma organisatie-agogiek. „Dat was een kleine twintig jaar bijna elke avond in touw.” Want overdag had hij gewoon een baan die varieerde van maatschappelijk werker, scheepsschade-expert, directeur van een grote begrafenisondernemer, directeur thuiszorg, tot schoonmaker, taxichauffeur en postsorteerder. „Soms had ik uit pure noodzaak drie banen tegelijk want er moest wel brood op de plank komen.”

In 1990 werd hij afgekeurd op basis van een hernia en kwam hij als 'kwaliteitsmanager veranderingsprocessen' bij de Haeghe Groep (de voormalige sociale werkplaats) terecht. In dat jaar liep hij de Haagse dammer Ben Gehrke tegen het lijf die ervoor zorgde dat Fred Versteeg bij zijn oude liefde terugkeerde. Dat was in dit geval DC Den Haag, waar hij zich ontpopte als een ras-bestuurder. Hij zette met Jetse Veenstra het Haags Dam Comité op poten en zat ook in de organisatie van het jaarlijkse Haagse zomerdamtoernooi DNC Open. „Besturen vind ik nóg leuker dan dammen.” Zo heeft hij zitting gehad in tientallen besturen, van voorzitter van de Haagse Raad Welzijn Lichamelijk en Zintuigelijk Gehandicapten tot voorzitter van de vogelvereniging Luscina.

Rond de eeuwwisseling stapte hij over naar ODB en nam daar de voorzittershamer over van wijlen Piet Lok. Even later mocht RDG op donderdagavond komen inwonen in de kantine van de Haeghe Groep. „Het belangrijkste vind ik dat dammers kunnen blijven dammen. Het was ook een perfecte win-winsituatie: RDG met de kwaliteit en ODB met de kwantiteit en het sociale aspect, dat ik persoonlijk minstens zo belangrijk vind. Een damclub is meer dan alleen maar een partijtje spelen. Je moet ook aandacht aan elkaar geven, een kaart sturen met verjaardagen, op bezoek gaan bij ziekte. Gewoon de warme, menselijke deken van ergens bijhoren.”

G-DAMMEN

Hij heeft zich jaren ingespannen voor het G-dammen, organiseerde veertien keer het NK in deze categorie en fungeerde namens de Haeghe Groep als sponsor op vele toernooien, van het NK veteranen in Wageningen tot het DNC Open toe. Sinds dit jaar zijn ODB en de Haeghe Groep echter ieder zijns weegs gegaan.

Versteeg heeft sinds 2004 zitting in de bondsraad waarin hij Gerard de Groot als voorzitter is opgevolgd. Ook daarin ontpopte hij zich als bruggenbouwer („Ik ga niet zo gauw het conflict aan.”) en bemiddelde succesvol in de affaire-Gantwarg.

Hij is niet alleen een doener maar ook een denker. De bondsraad mag wat hem betreft met de helft inkrimpen tot zestien mensen, die zich op basis van kwaliteit niet verliezen in details maar echt met de grote lijnen bezig zijn („Het toetsen van het beleidsplan van de KNDB”) en niet worden belemmerd door last en ruggespraak met hun achterban.

Tot slot grote Fred, is dammen anno 2009 nog steeds levensvatbaar? Een knikje na even nadenken. „Als je het breed opzet wel. Je moet niet alleen je aandacht aan de jeugd geven maar ook aan de senioren. Die categorie wordt verwaarloosd, maar daar valt veel te halen. Zeker bij die mensen die vroeger hebben gedamd. Je moet ze niet alleen goed en gezellig opvangen maar ook naar ze toe gaan. Zo hebben wij in twee Haagse verzorgingshuizen alle senioren benaderd en daar toch mooi een tiental nieuwe leden aan over gehouden.”

Na al het besturen en organiseren wil hij wat meer aandacht besteden aan het dammen zelf. „Ik zal nooit meer zoals vroeger een rating van boven de duizend krijgen maar wil wel door meer te spelen beter worden. Het dammen heeft altijd de positieve kant in mijn leven naar boven gehaald. Ik ervaar er veel vreugde in. Inderdaad, eens een liefhebber, altijd een liefhebber.”

OPGAVEN SERIE 29

DAM OP BEZET VELD

WINNEN MET EEN COMBINATIE IS HARTSTIKKE LEUK. VOORAL ALS JE NAAR DAM WEET TE SLAAN. HEEL SPECIAAL IS EEN DAMCOMBINATIE NAAR EEN BEZET VELD. DAT LIJKT EEN BEETJE OP TOVEREN! IN DEZE SERIE ZIE JE HIERVAN NEGEN VOORBEELDEN. VEEL PLEZIER MET HET OPLOSSEN EN JE MAG OPHOUDEN MET NOTEREN ALS WIT OP DAM IS GEKOMEN.

ALEX MATHIJSEN
BURGHARDT VAN DEN
BERGHSTRAAT 90
6512 DP NIJMEGEN
ALEX@KNDB.NL

Diagram 337

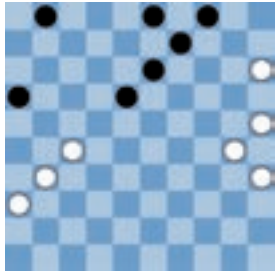

Diagram 338

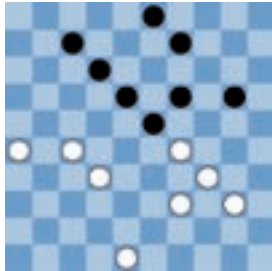

Diagram 339

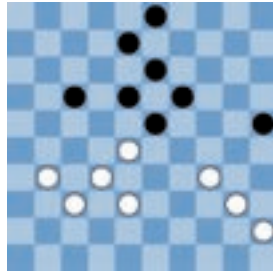

Diagram 340

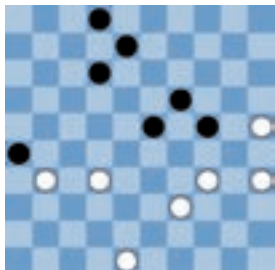

Diagram 341

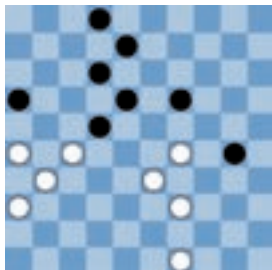

Diagram 342

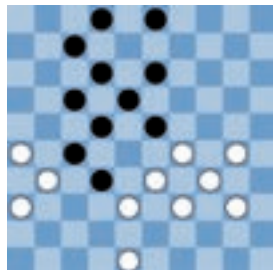

Diagram 343

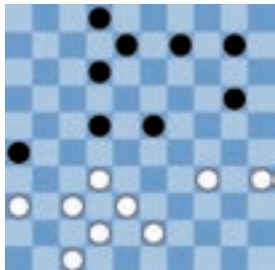

Diagram 344

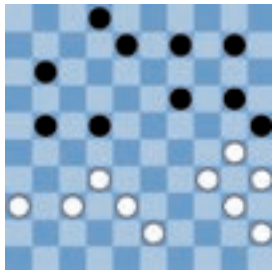
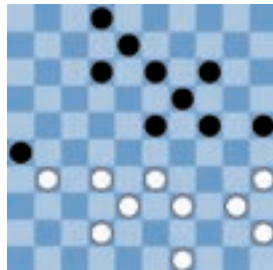

Diagram 345

Oplossingen serie 28: Zetje van Weiss

325. 1.37-31 26x37 2.27-21 16x27 3.28-22 27x18 4.38-32 37x28 5.33x4
326. 1.37-31 26x37 2.27-22 18x27 3.28-22 27x18 4.38-32 37x28 5.33x4
327. 1.34-30 25x34 2.24-20 15x24 3.23-19 24x13 4.33-29 34x23 5.28x6
328. 1.38-33 28x38 2.28-23 19x28 3.27-22 28x17 4.37-32 38x27 5.31x15
329. 1.39-34 30x39 2.29-24 20x29 3.28-23 29x18 4.38-33 39x28 5.32x5
330. 1.27-22 18x27 2.37-32 27x38 3.28-22 17x28 4.29-23 28x19 5.39-33 38x29 6.34x1
331. 1.28-22 27x18 2.29-24 19x30 3.39-33 30x28 4.32x1
332. 1.27-22 18x27 2.28-22 27x18 3.37-31 26x28 4.33x4
333. 1.32-27 21x23 2.34-30 25x43 3.42-38 43x32 4.37x6
334. 1.29-23 18x29 2.28-23 29x18 3.37-31 26x37 4.38-32 37x28 5.33x4
335. 1.24-19 13x24 2.30x10 15x4 3.29-24 20x18 4.37-31 26x37 5.38-32 37x28 6.33x11
336. 1.29-23 18x29 2.34x14 20x9 3.37-31 26x37 4.27-21 16x27 5.28-22 27x18 6.38-32 37x28 7.33x4

Spelregels voor de laddercompetitie:

- Inzenden voor 1 augustus 2009 anders tellen je oplossingen niet mee.
- Je kunt inzenden per e-mail of per brief.
- Schrijf je naam bij je oplossingen.
- Noteer de volledige oplossing, dus niet alleen de eerste zet!
- Een correcte bijoplossing wordt beloond.
- De prijswinnaars beginnen weer onderaan de ladder.
- Als je drie keer achter elkaar niet meedoet, val je van de ladder. Je behaalde punten blijven wel geldig en tellen bij je volgende inzending gewoon mee.
- Als je een sterretje achter je naam hebt, wordt het tijd dat je weer eens wat opstuurt.

De ladderstand:

161: Bas van Berkel
156: Jesse van Beek
153: Kaspar Heijnen
148: Casey van Beek
145: Jaco Hardenbol en Corné Leeuwestein
144: Arie v.d. Weteringh
142: Jan Langeveld
140: Thomas van der Klis
138: Lisa Aleven en A. Finders
137: Roel van der Hek
133: Dennis de Wit
132: Alex Ketelaars
121: Mara Langeveld
120: Folkert Jansen
119: Marco de Leeuw
110: Jan Groenendijk
108: Sanne Hoksbergen
102: Jasper Verhoef
87: Patrick van der Vlist
84: Victor Elgersma, Mark Looman, Daymian van Someren, Sil Spieard, Gerben van Steenberg, Luka Wissink
83: Soegriem Boedhrum
82: Maaike Kamer
80: Colinda Adams
78: Michelle Kway
76: Nick Hoksbergen
73: Winkit Hau en Henk Jongbloed*
72: Nico van Engelenhoven en Niek van Zoelen
71: Denise van Dam en Lucas Veldhuizen
67: Melanie Voskuil
66: Benjamin Guicherit, Anne Molenaar, Hugo Molenaar, André de Raad
62: Ivar Jansen
61: Petra Wessels en O. Zeeman
60: Lotte Aleven, Henri Beverdam, Stan Brink, Jasper van Meerten*, René Veenbrink
59: Thijs Verboon
55: Rick Hartman
48: Thijs Alderliesten, Jeroen Cremers, Ester van Muijen, Justin Simon, Nick van Weij
47: Timo Kuipers
46: Niels van der Kroef
41: John B. Reade
37: Ruth Scholten
36: Peter Hernaamt, Arie van der Knaap, Mitchel Mensinga, Gerlinda Schaafsma*, Mariska Veer
35: Win Sie Hau*
34: Niels Weel

33: Dennis Bos, Michelle de Jong*, Raymond Koopmanschap
32: Daniël Wilbrink*
31: Mabel van Leeuwen
30: Wouter Morssink
29: Marit Hoogendoorn
28: Henk-Jan Merkus*
27: Matthijs Stolwijk
24: Jan Boersma, Evie Bouter, Sem Derksen, Vincent Houtjes, Arwin Lammers, Lucas Schepers, Thomas Schuiling, Leon Smids, Daan Vermeulen, Daan de Waal, Thimo Werkman, Todor Wissink
23: Joep Kerkhoff
21: Sam van Hal, Adriaan Heemskerk, Tim Kemperman, Niek Knuiman, Rikke Ponger, Nick Waterink
20: Elco Blankestijn, Guido Janssen, Kimberley Waterink
12: Jan Algra, Maurice Bergboer, Katinka Blanken, Maartje Bos, Peter van Eijl, Sjoerd van Eijl, Luc Gommers, Tom Janmaat, Martine Jannes, Jannes Kromhout, Martijn de Leeuw, Yoeri van Leeuwen, Caroline Schep, Jitse Slump, Vick Spijkstra, Lucas Stolk, Edwin van der Vlist, Jonathan Wilbrink, Gilles Yeung
11: Lennart Blankestijn
10: Bas Blommers en Lara van Leeuwen
9: Joan Evers*
7: Maaike Vonk

De prijswinnaars zijn Bas van Berkel, Jesse van Beek en Kaspar Heijnen. Van harte gefeliciteerd! Het prijsje krijgen jullie binnenkort toegestuurd.

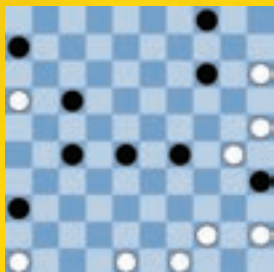

LEEN DE ROOIJ
BENONIGAARD 19
6831 BL ARNHEM
L.DE.ROOIJ@XMSNET.NL

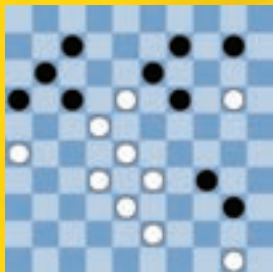
Oplossingen kunnen tot de verschijningsdatum van het volgende nummer worden ingestuurd. Omdat het aantal oplossers gestaag toeneemt, worden er twee prijzen uitgelooft. Deze keer gaan die naar de beste ladderlaars. Soms zal de tweede prijs bestaan uit een kennismakingsabonnement op De Problemist of Hoofdlijn.

NIEUWE SERIE

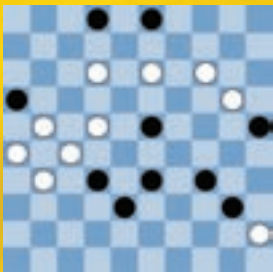
1. W.Riemens
Costa Brava

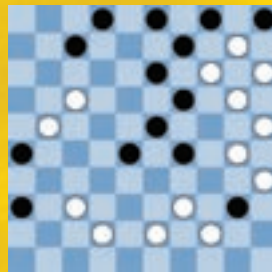
2. L.de Rooij
Jeruzalem

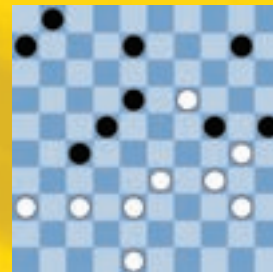
3. J.Bus
Cyprus

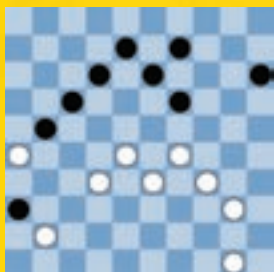
4. A.van Mourik
China

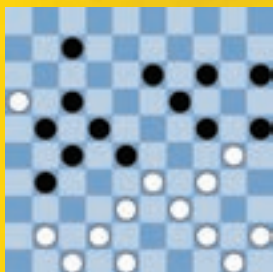
5. A.van Mourik
boven Boekarest

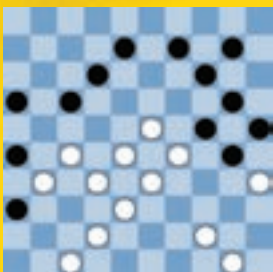
6. A.v.d.Stoep
Calfven

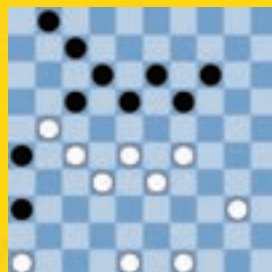
7. A.v.d.Stoep
Calfven

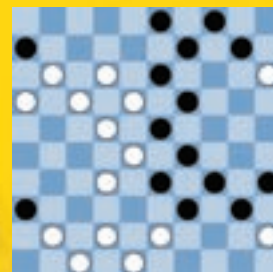
8. K.Hemminga
Genève

9. P.Kuijper
ziekenhuis Weesp

10. P.Kuijper
ziekenhuis Weesp

Oplossingen serie Lek en gebrek- februari 2009

1. (Schaap) 45, 44, 327, 28, 34, 43. De slag 37x28 kan in twee richtingen (Molenwielslag). Niemand vond dat erg. Integendeel; het probleem werd hoog gewaardeerd
2. (Konings) 24, 18, 9 (molenwiel) 4 (19) 10 (194) 15 (31) 40 (36- scherper dan 37) 35! Een enkeling vergreep zich aan 34, maar dan levert (30) niet meer dan remise op. Het feit dat wit een schijf minder heeft, werd de auteur zwaarder aangerekend dan de molenwielslag.
3. (Monsma) 32, 17, 438, 41, 2 (30, 40) en nu het verrassende 43! 49! (42) 27,48. 73 jaar na het ontstaan werd het probleem onderuit geschoffeld door Plat, Holstvoogd, Uijterlinde en V.d. Berg. Zij meldten een duidelijke positionele bijoplossing door 16 (dreigt 271, dus 34)30,271,23,11 of 21 Alle oplossers waren het erover eens dat een (duidelijke) b.o. reden tot afkeuring is

4. (V.d.Boogaard) 283, 340, 31, 26, 38! 34, 11, 48. Gebrek: de alternatieve keus in het slot. Na (11) wint zowel 42 als 43. Een b.o. wil ik dat niet noemen. Slechts een enkeling stoorde zich aan deze tekortkoming
5. (De Wit) 361, 21, 372, 24, 2, 43, 2. Guerra. 45 is een doorgebroken schijf. Dat is niet verboden, maar wordt wel als een minpuntje ervaren. Als het probleem, zoals nummer 5, verder goed is, doen we er niet moeilijk over.
6. (De Rooij) 38, 39, 183, 9, 8, 31, 20, 2, 5. 46/5. Vrijwel niemand merkte op dat schijf 21 eigenlijk een figurant is. Hij is bijgeplaatst om de stand in evenwicht te brengen en om een b.o. te voorkomen. Maakt iemand bezwaar?
7. (Kuijper) 471 (47) 372! (39) 28, 42, 8, 44, 11, 2, 22 Motief C.Kaan (32) 27, 17 (21, 7) 21 (12) 17, 41. Ervaren oplossers hadden in de gaten dat er sprake was van zettenverwisseling. Wit kan ook beginnen met 372. Uw redacteur heeft daar (in een goed probleem als nummer

7) geen bezwaar tegen, maar hij zal zich aanpassen aan de geldende regels.
8. (Timmer) 39, 504, 23, 17, 44, 8, 2, 22 (37) 28 (361, 42) 37, 27. Ik wil niet de geschiedenis ingaan als een scherp-slijper en daarom vertel ik u niet dat schijf 16 alleen is bijgeplaatst om een b.o. te voorkomen. Een goed probleem als dit gaan we om zo'n drogreden niet torpederen.
9. (Viergever) 28, 23, 3, 30, 19, 2, 16, 40, 16, 7, 2. Guerra. Door zijn dam te offeren brengt wit een motiefschijf op zijn plaats. Veel oplossers vonden een van de drie bijoplossingen (b.v. 28,48,3,40,19,2) en dat werd door iedereen als een reden tot eliminatie van het probleem beschouwd. Terecht.
10. (De Zwart) 8, 428, 38, 372, 24, 7, 11, 42, 2, 15, 4, 4-13, 6. Het is geen wonder dat velen hier afhaakten. Wie al te begerig naar de damlijn hunkert, vergeet bij de 7e zet de meerslag 24x11 te nemen en komt er dan niet meer uit. Een oplosser vindt het slot niet mooi.

Daarin heeft hij wel gelijk, maar daar doe je bij zo'n geweldig probleem toch niet moeilijk over?
Kort samengevat: de oplossers vinden een bijoplossing en zettenverwisseling voldoende reden tot afkeuring. Andere gebreken worden oogluikend toegestaan.

LADDERSTAND

Stam 68, Terpstra 66, Groot 61, Adam 59, Bulstra 54, Molendijk 53, Faber en Holstvoogd 52, Uilhoorn 51, Konings en Reiffers 50, Pruijs 41, Winkel 40, Kroeze 33, Timmer en v.d. Meij 31, Koene en Haan 30, Plat 24, P.v.d.Berg 21, Lammers, Van Mourik, v.d.Stelt en Zwolsman 20, Davidse, Meijler en Koese 19, Uijterlinde 13, Kuijper en Aliar 11, Kroese, Morseld, Pronk, Pawlicki, Bolts en Joosten 10, Kersten en Van Kouwen 8, Bouwes en Storteboom 2 T.Stam uit Alblaserdam wint de prijs van 25 euro. Gefeliciteerd! Hem wordt verzocht zijn rekeningnummer door te geven.

BENOEMINGEN BESTUUR

In de bondsraadsvergadering van 20 juni moest tussentijds van liefst vier bestuursleden afscheid worden genomen. Steeds drukke werkzaamheden, gezinsuitbreiding en verhuizing dwongen tot een zorgwekkend aantal vertrekkers. Gelukkig hebben allen aangegeven beschikbaar te blijven voor alerhande taken. Drie van de vier vacatures zijn in de bondsraadsvergadering van juni ingevuld. Op de eerstvolgende bondsraadsvergadering hoopt het bestuur onder leiding van de nieuwe voorzitter Johan Haijntink een kandidaat penningmeester voor te dragen. Een overzicht van de mutaties:

H. Meurs	voorzitter, tussentijds afgetreden
J. Haijntink	nieuw benoemd voorzitter
M. Kusters	secretaris, periodiek afgetreden en herbenoemd
H. de Groot	penningmeester, tussentijds afgetreden
T. van den Hoek	bestuurslid trainingen en opleidingen, periodiek afgetreden en herbenoemd
J. Linssen	bestuurslid jeugdzaken, tussentijds afgetreden
R. Aartsen	nieuw benoemd bestuurslid jeugdzaken
G. van Willigen	bestuurslid persoonlijke wedstrijden, tussentijds afgetreden
E. Davelaar	nieuw benoemd bestuurslid persoonlijke wedstrijden

BENOEMINGEN COMMISSIES

Op een vacature in de tuchtcommissie na zijn alle vacatures vervuld. Het bestuur zal op de eerstvolgende bondsraadsvergadering een kandidaat voordragen.

Financiële commissie

G. Tigchelaar	periodiek afgetreden en herbenoemd
---------------	------------------------------------

Reglementscommissie

A. Kammeraat	periodiek afgetreden en herbenoemd
--------------	------------------------------------

Protestcommissie

J. Haijntink	tussentijds afgetreden
R.A. van Diggele	tussentijds afgetreden
G. van Willigen	nieuw benoemd commissielid (voorheen persoonlijke wedstrijden)
J. Linssen	nieuw benoemd commissielid (voorheen jeugdzaken)

Commissie van Beroep

W. van Dongen	periodiek afgetreden en niet herkiesbaar
N.L.P. te Bos	nieuw benoemd commissielid (dammend jurist)
A. de Mooij	periodiek afgetreden en herbenoemd

Tuchtcommissie

F.S. de Jonge	periodiek afgetreden en herbenoemd
J. Andries	periodiek afgetreden

NIEUWE OPZET

BONDSRAADSVERKIEZINGEN

De KNDB bondsraad heeft op voorstel van de werkgroep bondsraadsverkiezingen bestaande uit bondsraadsleden Rinus Kromhout, Paul van de Veen, Hans Vermeulen en bestuursleden Marcel Kusters en Theo van den Hoek besloten tot een nieuwe opzet van de bondsraadsverkiezingen die eind dit jaar zullen plaats vinden. Om deze statutair vast te leggen wordt voor 26 september een buitengewone bondsraadsvergadering uitgeschreven. De kiesdeler wordt afgeschaft en de omvang van de bondsraad wordt op 21 leden gefixeerd. Iedere regionale bond krijgt een zetel in de bondsraad en de resterende zetels worden via een landelijke verkiezing ingevuld. Zodoende kan ieder KNDB lid zich onafhankelijk van zijn bij de KNDB aangesloten bond verkiesbaar stellen voor een van de resterende zetels. Ook kunnen KNDB leden via een bij Het Damspel ingesloten stembiljet onafhankelijk van de bond waarin zij zich bevinden een stem uitbrengen. Een kiezer uit Zeeland kan dus op een kandidaat afkomstig uit Groningen stemmen. Leden wordt aangeraden zich te beraden op hun kandidatuur en zich alvast te melden via bondsraadbureau@kndb.nl. In het volgende Damspel méér.

AANPASSING BONDSTARIEVEN

PER 1 JULI 2009

Om 'gokken' met het indienen van een protest dan wel beroep, het zich terugtrekken van teams uit de lopende competitie en het niet-opkomen van spelers te ontmoedigen, heeft de KNDB bondsraad op voorstel van het bestuur de volgende bondstarieven verhoogd: Protestgeld (artikel 59.2 SWR) en beroepsgeld (artikel 60.4 SWR) van € 50,- naar € 125,- Boete voor terugtrekken team uit lopende competitie € 250,- Maximum boete voor niet-opkomen van spelers van € 20,- naar € 25,-.

De stukken van deze en voorgaande bondsraadsvergaderingen staan op www.kndb.nl onder 'service' en daarna 'downloads'.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2010

Op 3 maart 2010 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Samen met NOC*NSF en andere sportbonden wil de KNDB de politieke partijen van alle gemeenten in Nederland stimuleren (denksport op te nemen in de verkiezingsprogramma's die nu worden opgesteld. Dit zodat uiteindelijk ook in de gemeentelijke coalitieakkoorden een stevige sportparagraaf is opgenomen die volop ruimte geeft voor uw verenigingsambities. Hiertoe kan iedere vereniging met het sturen van een e-mail actie ondernemen.

Meer informatie over deze door NOC*NSF gecoördineerde actie staat op www.kndb.nl onder het menu 'Nieuws' en vervolgens 'seizoen 2008-2009'

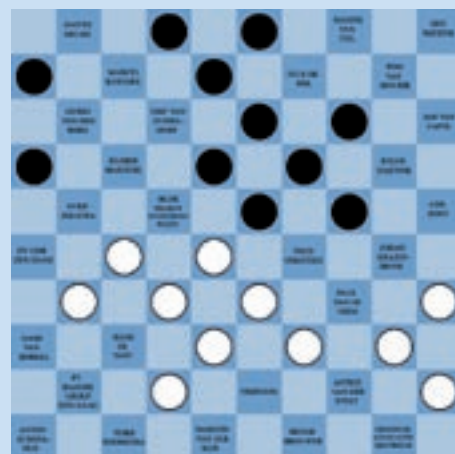
ONDERSCHIEDINGEN

De bondsraadsvergadering van 20 juni onderscheidde vertrekkend voorzitter Haitze Meurs met het lidmaatschap van verdienste. Naast zich vier jaar als voorzitter te hebben ingespannen met ondermeer de redding van het NK 2006 en het aantrekken van sponsor Euro American Investors Group als wapenfeiten heeft Meurs zich bijzonder verdienstelijk gemaakt als bondsraadslid en als sponsor gedurende decennia van vele daminitiatieven in binnen- en buitenland. Ook scheidend bestuurslid jeugdzaken Jozef Linssen ontving het lidmaatschap van verdienste. Naast vier jaar KNDB bestuurslid was Linssen ondermeer twaalf jaar voorzitter van de Gelderse Dambond, betrokken bij de oprichting van de eerste damscholen en is hij nog steeds actief in het jeugdwerk van zijn eigen vereniging WSDV Wageningen.

GEFELICITEERD

Vrijdagavond 5 juni ontving Jan Schijff in Rijnsburg de speld horend bij het 40-jarig KNDB jubileum. Op de foto van links naar rechts staan Klaas te Bos (aanwezig namens de DMH), Jan Schijff en Rinus Kromhout (voorzitter RDC Rijnsburg).

VRIENDEN VAN DE KNDB

In de stand op het vriendenbord heeft wit een lokzet tot zijn beschikking. Een spelmoment uit de partij J. van der Wal - P. van Harten.

OVERLEDEN

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van:

A. Spijkerboer, SSS Kampen; A.R. Godthelp, Amstelland DV; R. de Vries, DV Heemstede; N. Imming, persoonlijk lid KNDB; A. Spoelma, DV Warffum.

TON SIJBRANDS

FOTO: PAUL VISSER

Samb-Ottink Clubcompetitie 1998/1999

1.32-28 17-21 2.34-29 21-26 3.40-34 20-25 4.44-40 18-22! 5.28x17 11x22

In de *oorspronkelijke* Kowrizjkin-variant stelt zwart zich op met 4...16-21 (en eventueel - in geval van 5.50-44 - nog 5...11-16), teneinde 5/6.37-32 26x37 6/7.42x31 met 6/7...21-26 te beantwoorden en een harmonieuze ontwikkeling van de witte linkervleugel te bemoeilijken. Daarnaast is er de zogeheten 'neo-Kowrizjkin', waarin zwart veld 21 juist mijdt en een opstelling met 4...11-17 5.50-44 6-11 inneemt, teneinde op 6.37-32 26x37 7.42x31 te vervolgen met 7...19-23 8.28x19 14x23. Maar bij de door Ottink toegepaste speelwijze jaagt zwart heel andere doelstellingen na. Toegegeven: ook nu wordt wit de gelegenheid geboden om een voorpost op 24 in te nemen. Maar het wezenlijke verschil met 'de Kowrizjkin' is dat zwart met de manoeuvre 18-22x22 een extra mogelijkheid gecreëerd heeft voor die gevallen waarin wit de opstoot 29-24x24 achterwege laat: dankzij de afwezigheid van stukken op 18 en 28 kan zwart een heuse hekstelling formeren!

Nu is het waar dat deze speelwijze al eerder was voorgekomen, zelfs al in de jaren zestig(!). Desondanks is er alle reden om, zoals ik tien jaar geleden in het maandblad *DAMMEN* deed, de naam van Alfons Ottink aan deze variant

te verbinden. Tenslotte is het Ottink geweest die er werkelijk een *systeem* van heeft gemaakt en die verreweg de meeste (en meest relevante) praktijkvoorbeelden op zijn naam heeft staan!

6.50-44 14-20 7.38-32

De witspeler verklaart zich akkoord met een gevecht in de hekstelling.

7...19-24 8.31-27 22x31

9.36x27 6-11 10.32-28

11-17 11.42-38 13-18

12.47-42

Door het positionele dreiginkje 13.28-22 dan wel 13.27-21 enz. aan de orde te stellen (al zou het mij evenmin verbazen wanneer Samb 12...9-13 met het haarscherpe 13.28-23?! had beantwoord), lokt wit de 2x2-ruil uit die nodig is om de partij als het ware op te starten en een voortijdige verbreking van de hekstelling te voorkomen.

12...17-22 13.28x17

12x32 14.37x28 16-21

15.41-37 18-22 16.28x17

21x12 17.38-32 10-14

18.32-28 5-10 (op dit zetje kom ik dadelijk terug)

19.42-38 9-13 20.38-32

4-9 (zie diagram)

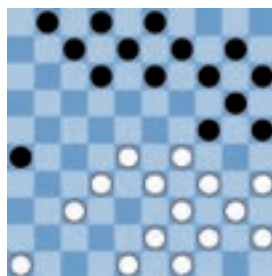

Diagram 1

Gespeeld ter voorbereiding van 21...14-19 en 22...10-14, een thematische

manoeuvre waarvoor het met 9 op 4 nog te vroeg was (20...14-19?? 21.29-23! 10-14 22.28-22! en 23.34-30 +). Had zwart echter zo-even niet 18...5-10 maar eerst 18...9-13 19.42-38 4-9 gespeeld, dan had hij 20.38-32 wél goed met 20...14-19 (zonder vrees voor 21.29-23??) en aansluitend 5-10-14 kunnen beantwoorden.

Waarmee overigens allerminst een *waardeoordeel* over Ottinks achttiende zet wil zijn uitgesproken. Ik constateer uitsluitend dat er in dat geval - uiteraard nog steeds binnen het kader van de hekstelling - een ander soort partij was ontstaan.

21.28-23

Of we hier ook met een *goede* zet te maken hebben, valt nog te bezien; maar in elk geval betreft het een hoogst *opmerkelijke* zet: om het overhevelen van 10 naar 19 te voorkomen dan wel zo lang mogelijk tegen te gaan, doet Samb zijn tegenstander liefst 4 tempi cadeau!

21...12-18 22.23x12 7x18

Het spreekt voor zich dat zwart de vijandelijke indringer ogenblikkelijk uit de weg ruimt. Maar over de vraag of hij het beste naar 18 dan wel naar 17 slaat, kan men redetwisten.

23.43-38 2-7 24.32-28

7-11 25.49-43?! 1-6?!

Sterk in aanmerking kwam 25...11-16(!) In verband met de geniepige damdreiging 26...26-31!! 27...16-21, 28...24-30, 29...8-12 en 31...18-23 + is wit dan aangewezen op het krachteloze 26.28-23 1-6 27.23x12 8x17 ("7"!), wat beslist

niet Sambs bedoeling was toen hij op de 25ste zet schijf 49 opspeelde.

26.46-41 18-22 27.28x17 11x22 28.37-32

Wit mocht onder geen beding 28.38-32? spelen wegens 28...13-19!! met te veel dreigingen; ik noem slechts 29.41-36 en nu niet zozeer 29...19-23 enz. (=) als wel 29...26-31!! 30...9-13!, 31...19-23 en 32...24-30 +.

28...22-27 29.32x21

26x17 30.38-32 (nu kan dit wél) **30...13-18 31.43-38 17-21 32.41-37 6-11 33.37-31** (zie diagram)

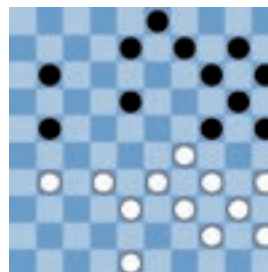

Diagram 2

33...11-16(?)

De tweede diagramstand brengt één van de belangrijkste momenten van de partij in beeld. Tot dusver had Ottink voortreffelijk gespeeld. En hij zou waarschijnlijk de beste kansen hebben gekregen als hij hier die zet had gedaan die bij analyse door zijn toenmalige teamgenoot Johan Krajenbrink (tegenwoordig Huissen) werd aanbevolen, te weten 33...8-12! Dat wil zeggen: zwart gaat een zonnige toekomst tegemoet wanneer wit met het (te) scherpe 34.31-26 11-17 35.32-28 zou reageren. Er volgt dan namelijk 35...3-8! (maar vooral niet

te snel 35...9-13? wegens 36.28-23!! waarna 36...21-27 faalt op 37.23-19! + en 36...3-8 verliest door 37.38-32! 18-22 38.35-30! enz.) en nu volsta ik met twee (hoofd)varianten:

1) 36.48-42 9-13! 37.42-37 18-22! en nu hij de uitval 38.28-23 met 38...13-18! kan beantwoorden (39.37-32 8-13 40.32-28 21-27 +), speelt zwart een gewonnen partij.

2) 36.28-23 21-27! 37.48-43* (37.48-42 9-13! 38.42-37 27-31! +) 37...9-13 38.34-30 25x34 39.39x19 13x24 40.44-39* (want 40.43-39? is onspeelbaar wegens 40...8-13! 41.39-34 17-22! en altijd 42...13-19 +) 40...8-13! (kansrijker nog dan 40...27-32 enz.) 41.23-19* (nu dreigde er wél 41...27-32! en 42...20-25 +) 41...14x34 42.39x8 12x3 en wit, die niet goed 43.33-28? kan spelen wegens 43...17-21!! 44.26x17 18-22! +, komt voor een (lood)zware verdedigende taak te staan.

Om deze en meerdere redenen, die te veelomvattend zijn om hier uiteen te zetten, doet wit er het verstandigst aan zijn ambities lager af te stellen en 33...8-12 niet met 34.31-26? maar met 34.48-43(!) 11-16/3-8 35.32-27(!) 21x32 36.38x27 te beantwoorden. Volgens de computer staat zwart dan wel iets beter, maar van een verbroken evenwicht is geen sprake.

34.48-42 18-22?

Een tweede fout in successie, als gevolg waarvan zwart zelfs in grote moeilijkheden zal komen. Hij had òf voor 34...8-12

(35.31-26 12-17 36.35-30 24x35 37.29-24 20x29 38.34x12 17x8 39.26x17 8-12 40.17x8 3x12), of voor 34...9-13 (35.31-26 3-9 36.26x17 18-23 37.29x18 13x11) moeten kiezen.

35.31-26*! 21-27
36.32x21 16x27 37.42-37*! 27-31

Ook zwart heeft nu gedwongen spel: er dreigde 38.38-32 +.

38.26-21! 31x42
39.38x47

Het is deze (aanvals)actie over veld 21 - in een situatie waarin bij zwart de controle over de velden 6 en 7 voorgoed is weggeval- len! - die deze partij zo'n origineel cachet verleent. Het feit dat er een sterke gelijkenis blijkt te bestaan met de partij Valneris-Ilves, Tallinn 1996 (waarover straks méér), doet daar wat mij betreft niets aan af.

39...8-12 (zie diagram)

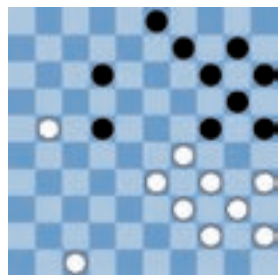

Diagram 3

40.47-41!

Op weg naar veld 32. Met extra stukken op 49 en 4 en twee tempi méér voor Ilves (3 stond op 8 en 9 al op 13) deed Valneris in zekere zin hetzelfde. Alleen wendde hij daar niet 47 maar schijf 49 voor aan. Ik geloof niet dat dat veel kwaad kon, want de winst die Valneris uiteindelijk zou boeken, maakt op het eerste gezicht een overtuigende indruk; men zie: 33.49-43 13-18 34.43-38 8-13 35.38-32 22-27 36.21-16 27x38 37.33x42 24x33 38.39x28 12-17 39.42-37 13-19 40.37-31 19-23 41.28x19 14x23 42.31-27 23-28 43.35-30 18-23 44.27-22 28-33 45.22x11 33-38 46.11-7 38-43 47.7-2 10-14 48.44-39 43-48 49.30-24! 20x29 50.39-33! en zwart gaf het op. Maar de 'methode-Samb' (tussen aanhalingsstekens, want anders dan Valneris had Samb natuurlijk helemaal geen keus) was vermoedelijk nog iets

nauwkeuriger geweest. Ik kom daar in een van de volgende aantekeningen op terug.

40...9-13 41.41-37! 13-18

De enige zinnige parade tegen de dreiging 42.37-32! 22-27 43.21-16 27x38 44.33x42 24x33 45.39x28 12-17 46.28-22 17x28 47.16-11.

42.21-16!?

Dit vormt de aanzet tot een afwikkeling naar een gecompliceerd eindspel (7x6) dat analytisch niet duidelijk gewonnen is maar dat wél de hoogste eisen aan de verdediger stelt. Sambs keuze ten gunste van de tekstzet is des te knapper wanneer men bedenkt dat de witspeler wel degelijk had onderkend dat hij - in plaats van een schijf te offeren - ook een schijf kon winnen met 42.37-31 3-9* 43.31-26 9-13* en nu het elegante 44.29-23!! 18x38 45.34-29 24x33 46.39x19 14x23 47.35-30! 25x34 48.40x18. Maar Samb vreesde dat deze spelgang na 48...38-43! géén overmachtswinst zou opleveren en koos daarom - terecht, vermoed ik - voor de partij-voortzetting, die immers uitsteken- de *praktische* kansen biedt.

42...12-17 (zie diagram)

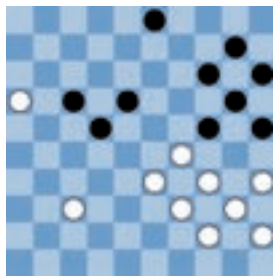

Diagram 4

43.35-30!

Geeft een schijf in ruil voor een doorbraak naar dam. Hiermee is het moment aangebroken om terug te komen op Valneris-Ilves 1996. Want nu de lezer het verloop van Samb-Ottink kent, zal hij begrijpen waarom ik meende dat ook Valneris het beste 33.47-41! (in plaats dus van 33.49-43) had kunnen spelen: met 3 al op 8 komt 33...13-18 sowieso niet in aanmerking vanwege 34.21-16! 12-17 35.35-30! enz. met (ditmaal) dam op 3! Aan die situatie verandert 33...4-9 34.41-37! niets. Alleen met 33...13-19 34.41-37! 8-13

zou zwart zich nog twee keer kunnen stellen tegen de dreiging 35.37-32, die nu immers gepareerd wordt door 35...12-17! en 36...13-18 +. Maar de opstelling met 33...13-19 en 34...8-13 maakt weer een tactische wending mogelijk die als twee druppels water lijkt op de door Samb gesignaleerde doch zo wijselijk verworpen combinatie: 35.29-23!! 19x28 36.37-32 28x37 37.33-29 24x33 38.39x19 14x23 39.34-30! 25x34 40.40x18. En hoewel het materiële verschil slechts één schijf bedraagt, gaat wit toch moeiteloos door overmacht winnen: er is geen zinnig plan te bedenken waarmee zwart zijn tegenstander nog van tweede dam zou kunnen afhouden!

43...24x35 44.29-24
20x38 45.39-33 38x29
46.34x21 22-28 47.40-34
14-19?!

Ottink had in deze fase onvoldoende tijd om de gevolgen van 47...28-33! uit te rekenen. Het staat echter vrijwel vast dat die tegenaanval - zoals destijds al door Hans Vermeulen werd opgemerkt - goed voor remise was geweest. Toch is de tekstzet - zo leert het vervolg - nog niet echt fout.

48.16-11 15-20 49.11-7
19-23!

Zwart stelt zich zodanig op dat wit voorlopig niet kan promoveren.

50.44-39!?
Met als tactische rechtvaardiging 50...35-40 51.7-1! gevolgd door 52.37-32! en 53.39-33 +, een wending die ook op de volgende zetten van kracht zal blijven.

50...20-24?

Pas met zijn laatste zet in tijdnood geeft Ottink een zekere remise uit handen. Correct was 50...10-15! (of ook meteen 50...3-8) 51.21-17 3-8!! Winst voor wit is dan van de baan, bijvoorbeeld 52.17-11 8-12 53.7x29 20-24 54.29x20 15x24 55.11-7 24-30 56.7-1/2 28-33 57.39x28 30x39 =.

51.21-17! 10-15(?)

Hierna is de zaak definitief beklonken. Nu had zwart het ook na 51...10-14 52.17-12! 14-19 53.7-1! (met als *pointe* 53...28-33 54.39x28 23x41 55.34-29! en 56.12-8 +) niet meer gered. Maar

met 51...3-8(!) 52.7-2 10-15* 53.2x30 35x24 54.17-12 24-30! 55.12-7/8 28-33! 56.39x19 30x39 kon hij nog onverwacht fel van zich afbijten. Er was dan een 4x3-dammeneindspel ontstaan waarvan de uitkomst nog lang niet had vastgestaan...

52.17-12! (zie diagram)
Snijdt de zwarte kroon- schijf de pas af en bereidt tegelijkertijd de vreselijkste dreigingen voor.

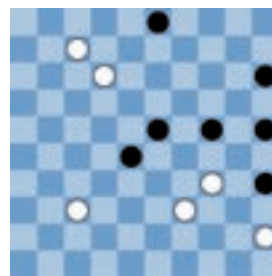

Diagram 5

52...24-30

Dit verliest vrijwel op slag. Maar 52...15-20 53.7-1! was eveneens uit geweest, omdat zwart na 53...3-8 54.12x3 geen andere tempozet heeft dan het rampzalige 54...35-40 (55.1x29 24x44 56.34-30 +). Alleen met 52...3-9(!), een zet die bij analyse door de (alweer) toenmalige ADG-speler Johan Capelle werd aangegeven, had hij de strijd nog kunnen rekken, ook al viel er aan het resultaat niets meer te veranderen. Er zou namelijk zijn gevolgd 53.7-1! 9-14 54.12-7! 14-19 55.37-31! (zie analyse-diagram) en nu:

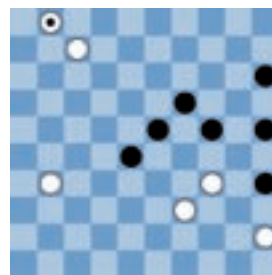

Diagram 6

1) 55...28-33 56.39x28 23x32 57.31-27! 32x21 58.1-6! en wit wint door zijn dam naar veld 50 om te spelen; twee voorbeeldjes: a) 58...21-26 59.6-50! 35-40 60.34-29 24x33 61.50x5 26-31 62.45x34 25-30 63.34x25 15-20 64.25x14 31-37 65.14-9! 37-42 66.5-37! (om tijd te winnen dient wit liefst twee van zijn drie dammen

weg te geven) 66...42x31 67.9-4! 31-37 68.4-31! +. b) 58...21-27 59.6-50! 19-23 60.45-40 35x44 61.50x30/35 27-32 62.30/35-24 32-37 met keuze tussen ofwel 63.7-2! 37-41 64.24-19! +, ofwel de kleine combinatie 63.24-42!! +.

2) 55...15-20 (over het alternatief 55...28-32 valt van alles te zeggen; maar een *relevante* mogelijkheid is het eigenlijk niet, omdat zwart na 56.39-33! zeer verloren zou staan) 56.31-27! 28-33 57.39x28 23x21 58.1-6!

De overeenkomst met de vorige spelgang(en) is zonneklaar. Alleen heeft zwart nu een tempo méér (15 staat immers al op 20), en die omstandigheid brengt weer andere varianten met zich mee. Zo zou er kunnen volgen 58...21-27 59.6-50! 19-23 60.45-40! 35x44 61.50x35! (ditmaal heeft wit géén keus) 61...27-32 62.7-2! (maar ook 62.7-1 32-37* 63.34-29! 37-41* 64.35-19! leidt tot het gewenste doel) 62...32-37 63.2-16! (om zwart van veld 42 af te houden) 63...37-41 64.16-32! en zelfs na 64...25-30 65.35x15! maakt wit de zwarte dam op veld 47 onschadelijk!

53.7-2(!)

Prachtig gespeeld. Weliswaar was damhalen op 1 ook goed geweest, maar met de verrassende tekstzet forceert Samb zelfs een snelle ontknoping.

53...28-33

Er dreigde 54.34-29! en 55.45-40 +.

54.39x19 30x39 55.2-11!

39-43 56.11-16! 43-48

57.16-49!!

En zonder 57...48x24/30 58.45-40 + af te wachten, gaf zwart het op.

FOTO: SIEP KORTELING

NDIAGA SAMB

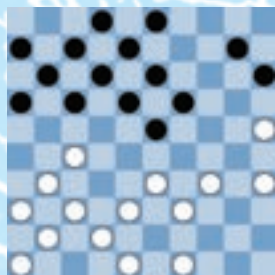

HARRY DE WAARD

Heeft u leuke combinaties ...
stuur deze dan naar:
hcdwaard@xs4all.nl

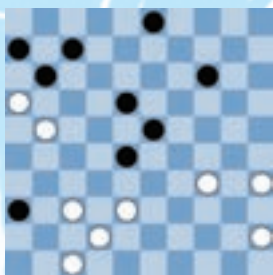
VAN SIMPEL (1 T/M 6) TOT... GEVOLGDE (7 T/M 12)

Diagram 1
21.34-30?

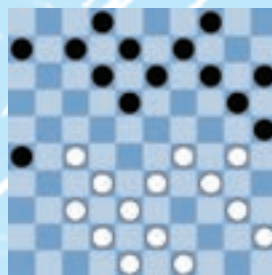
A. Adamson - J. Koorn,
09-04-2009,
VAD Paas-toernooi
21. 34-30 19-24 22. 30x28
17-22 23. 28x17 12x34

Diagram 2
42.3- 8?

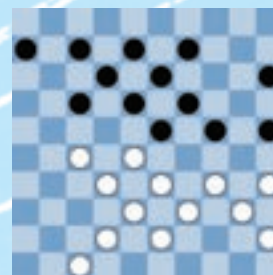
C. Remeijer - M. van Dijk,
12-04-2009,
VAD Paastoernooi
42.3-8 43.34-29 23x34
44.37-31 36x27 45.21x3

Diagram 3
23.33-28?

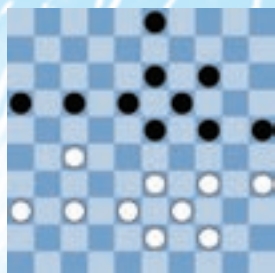
G. de Graaf - P. Trapman
Jr., 01-05-2009,
Barnsteen-toernooi
23.33-28 20-24 24. 30x10
9-14 25.10x19 13x31

Diagram 4
29. 7-11?

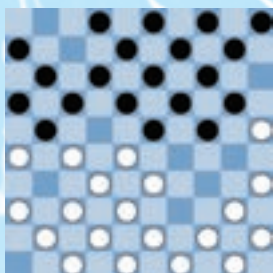
E. Mayenburg -
M. Sanders, 01-05-2009
Barnsteentoernooi
29.7-11 30.27-21 17x26
31.28-22 18x27 32.32x21
26x17 33.34-30 25x34
34.40x16

Diagram 5
38.38-32?

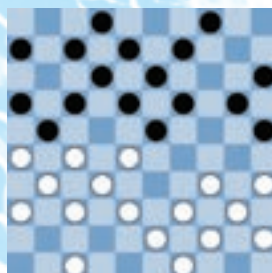
N. Hoekman-Jankovskaja
- M. de Jong, 13-04-2009,
VAD Paastoernooi
38.38-32 17-22 39.37-
31 22-28 40.33x22 16-21
41.27x16 18x29

Diagram 6
10.40-34?

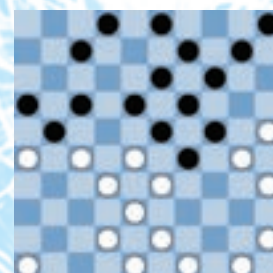
J. Horst - R. Wisse,
27-04-2009,
Barnsteentoernooi
10.40-34 17-22 11. 26x17
22x31 12.37x26 12x21
13.26x17 11x22 14.28x17
24-30 15. 35x15 14-20
16.25x14 9x20 17.15x24
19x46

Diagram 7
21.20-24

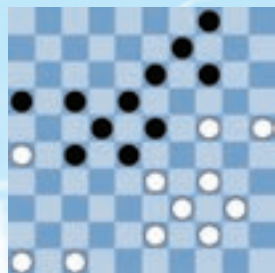
W. Kalis - N. de la
Fonteyne, 28-04-2009,
Barnsteentoernooi
21.20-24 22.28-22 17x28
23.26x17 12x21 24.35-30
24x35 25.34-29 23x34
26.32x1 21x41 27.1x46

Diagram 8
24.18-22?

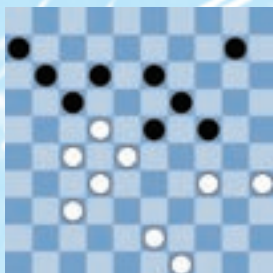
L. Rosendaal - H. Koops,
29-04-2009,
Barnsteentoernooi
24.18-22 25.27x18 13x22
26.25-20 14x34 27.45-40
34x45 28.35-30 24x35
29.33x15 22x33 30.38x18

Diagram 9
38.47-42?

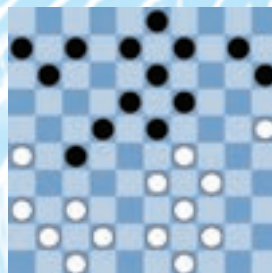
H. van Westerloo -
P. Hoogteijling, 13-04-
2009, VAD Paastoernooi
38.47-42 23-29 39.34x23
13-19 40.24x13 9x47

Diagram 10
39. 10-14?

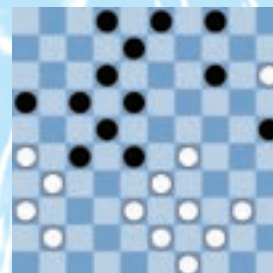
L. van de Laan -
J. Stokkel, 27-04-2009
Barnsteentoernooi
39.10-14 40.27-21 17x26
41.22-17 11x33 42.34-29
23x34 43.43-39 34x43
44.49x 7

Diagram 11
26.10-14?

C. van Wijk - Ingrid de
Kok, 02-05-2009
Barnsteentoernooi
26.10-14 27.34-30 23x34
28.30-24 19x30 29.37-32
27x29 30. 43-38 34x32
31.25x1

Diagram 12
31.41-37?

C. van Wijk - B. Provoost,
28-04-2009, Barnsteen
toernooi
31.41-37 27-32 32.38x27
17-21 33.26x17 12x41
34.36x47 14-20 35.15x24
22-27 36.33x13 8x30
37.31x22 30-34 38.39x30
25x45

Dammen om de Heilige Graal

TEKST EN FOTO'S: JAN JACOBS

Dammen om de Heilige Graal in het Middeleeuwse Engeland. In Cambridge, een van de meest prestigieuze universiteitssteden ter wereld, vond begin mei een internationale denksportolympiade plaats. Nota bene in het fameuze Trinity College, het kasteelgebouw waar 31 van de 81 Nobelprijswinnaars die Cambridge heeft voortgebracht, hun opleiding hebben genoten.

Het damtoernooi van de denksportolympiade trok twaalf deelnemers en werd een prooi voor Martijn de Jong uit Groningen, die met elf uit zes onbedreigd winnaar werd. Tweede werd de verassend sterk spelende Italiaan Walter Celani, die onder meer remise speelde tegen de toernooiwinnaar en die in de slotronde de strijd om de tweede plaats tegen Paul de Heus in zijn voordeel besliste.

Het toernooi was kleinschalig van opzet. De 'denksportolympiade' viel qua organisatie en omvang in het niet bij de Olympiade in Beijing van vorig najaar en was ook niet te vergelijken met de sterk bezette en massale denksportolympiade uit 1999 in Londen. Verspreid over het Whewell's court (helaas: dat was niet in het kasteelgebouw van het Trinity College, maar een studentenverblijf aan de andere kant van de Trinity Street) waren heren der plukjes denksporters te bespeuren, verdiept in retsani, Japans schaak, dan-chi, dammen, enzovoort. In Groot-Brittannië wordt het internationale damspel zoals wij dat spelen (draughts) door bijna niemand beoefend en het wekt dan ook geen verbazing dat organisator John Reade voortdurend moest improviseren. Het was allemaal nieuw voor hem, maar dat droeg bij aan de charme van het toernooi. Zo rekende Reade de loting voor elke ronde (Zwitsers systeem) uit met behulp van een spel kaarten. Om de twaalf deelnemers uit elkaar te houden gebruikte hij aas, koning, vrouw en klaveren 2 tot en met 9. Op zo'n man kun je onmogelijk boos worden! Het kon dan ook niemand schelen dat aanvangstijdstip, pauzes, speeltempo, aantal rondes tot

het laatste moment ongewis bleven of nog veranderd werden. De stemming werd er alleen maar beter op. Na twee dagen waren alle twaalf deelnemers kameraden van elkaar en struinden we na afloop samen de pubs en restaurants af. Naast zeven Nederlanders en de Italiaan Celani waren er vier Britten van de partij. Drie van hen zijn opgegroeid met checkers (het damspel op de 64 velden) en konden dan ook geen potten breken. De enige Brit die het draughts redelijk beheerst is David Harwood, die ook al enkele toernooien in Nederland (onder andere enkele keren de Nijmegen Open) heeft gespeeld.

Naast het dammen was er genoeg tijd en gelegenheid om het stadje Cambridge te ontdekken. In het centrum van Cambridge, waar het kleine riviertje de Cam doorheen kronkelt, wemelt het van de parkjes, Engelse tuinen, kastelen en burchten, die allemaal dienst doen als universiteitsgebouw. Een bezoek aan het hoofdgebouw van het Trinity College maakte diepe indruk: een vijf eeuwen oude burcht, gebouwd rondom enkele courts, waar het respect voor het verleden voelbaar en tastbaar is. In de Chapel bijvoorbeeld staan marmeren beelden van de natuurkundige Isaac Newton, de dichter lord Byron, naast filosofen, wiskundigen, enzovoort. Helemaal adembenemend is de Library, waar de originele, eeuwenoude boeken van de leerlingen van Cambridge te bewonderen zijn (sommige boeken zijn nog van voor de boekdruk-kunst en zijn met schoonschrift geschreven). Jammer, dat je deze ruimte alleen mocht betreden zonder camera en mobieltje, want dat had enkele spetterende foto's opgeleverd.

Of er volgend jaar weer in Cambridge gedamd kan worden, is nog niet duidelijk. Feitelijk hoeft alleen maar voor een geschikte locatie worden gezorgd, want een paar Nederlandse deelnemers heeft al aangeboden om de Engelsen te helpen met dammateriaal, publiciteit en de toernooiorganisatie.

Eindstand damtoernooi Cambridge:

1.	Martijn de Jong	11
2.	Walter Celani (It)	9
3.	Paul de Heus	8
4.	Paul Wijininga	8
5.	Engelbertus Pronk	7
6.	Jan Jacobs	7
7.	Roel Langendam	6
8.	Johan Pronk	5
9.	David Harwood (GB)	5
10.	Anthony Boyle (GB)	4
11.	Anthony Rose (GB)	2
12.	Bert Law (GB)	0

BETER DAN EEN COMPUTER

Volgens Jos Kool, de nummer een op de internationale ranglijst van Mindsports Arena, staat het dammen op internet ten onrechte in een kwade reuk, als zou menig speler de competitie vervalsen door gebruik te maken van damcomputers.

DOOR JOS KOOL

Laten we dammen op internet een andere divisie noemen, niet goed te vergelijken met het reguliere wedstrijdspel, al was het alleen maar omdat spelers een zeer ruime bedenktijd hebben. Althans bij Mindsports Arena, waar over elke zet maximaal dertig dagen kan worden nagedacht.

De praktijk verloopt anders. Zelf speel ik graag meer zetten per partij per dag. Het is voorgekomen dat een partij al na twee of drie dagen was beëindigd. Hoewel je dat niet altijd van te voren weet, probeer ik tegenstanders te ontlopen die weken bedenktijd gebruiken. Ik verlies dan de geestelijke binding met zo'n partij. Bij snel spel zit de actuele stelling de hele dag ergens in je achterhoofd, en het is regelmatig gebeurd dat ik tijdens een wandeling of een gesprek ineens op een verrassend idee kwam. De royale bedenktijd verschaft de mogelijkheid uitgebreid damcomputers in te schakelen, zou je zeggen. Vertrouw elke zet toe aan het alom gerespecteerde damprogramma Truus en je stijgt snel op de ranglijst. Dat is ook wat ik dikwijls van dammers heb gehoord: „Ach, internetdammen, dan speel je tegen een computer – niet eerlijk.”

Ik heb nu in zeven jaar 107 partijen gespeeld tegen tientallen spelers uit binnen- en buitenland, maar heb niet de indruk dat ik het vaak tegen een computer moest opnemen. Af en toe heb ik daar wel eens voorzichtig naar geïnformeerd (bij elke zet kun je wat schrijven) en dan volgde er óf een ontkenning óf een commentaar als: „Jazeker, maar alleen voor controle, voor ik een zet speel, om na te gaan of er geen combinatie in zit.”

Er wordt niet echt geheimzinnig over gedaan, maar echt weten doe je het natuurlijk niet, evenmin of er grootmeesters worden geraadpleegd.

Bij het correspondentieschaken werd in 2005 een Nederlander wereldkampioen, Joop van Oosterom, een onbekende speler, van wie algemeen werd verondersteld dat hij diverse grootmeesters, onder wie Jeroen Piket, betaalde voor adviezen. Van Oosterom is puissant rijk. Hij had in feite zijn titel gekocht. Niemand maalde erom. Blijkbaar is alles (moreel) toegestaan.

Oud-wereldkampioen schaken Veselin Topalov maakt dankbaar gebruik van de huisvlijstudies van zijn Bulgaarse landgenoot en secundant Ivan Tsjeparinov, met openingsvarianten die vijftientwintig tot dertig zetten diep kunnen gaan. Speelt Topalov dan op eigen kracht? Mijn indruk is dat schaakcomputers aanzienlijk beter zijn dan computers. Het spel is internationaler dan dammen; meer commercie, meer geld, meer programmeurs. Damcomputers zijn minder ontwikkeld.

En daar zit nu het hele punt. Aan damcomputers heb je niet zo veel. Ze zijn niet goed genoeg voor internetdammen. Verklaar ik

hiermee tegelijkertijd dat het spelniveau van internetdammen hoger ligt dan het reguliere spel met de gangbare regels? Van het Nederlands kampioenschap? Van een toernooi om het wereldkampioenschap?

Is dat zo? In zijn algemeenheid niet, want er zitten prutsters bij, die amper nadenken of amper kunnen nadenken. Maar jawel, er worden veel partijen gespeeld zonder aanwijsbare fouten. Van de 107 partijen speelde ik er 67 remise (40 gewonnen, nul verloren). Het remiseperscentage is tamelijk hoog. De betere spelers bedenken zich wel tienmaal voor zij een zet doorgeven. Het is buitengewoon moeilijk, zo niet vrijwel onmogelijk, een partij te winnen van een speler in de top twintig. Gebruiken zij programma's als Flits, Kingsrow of Truus? Ja en nee, denk ik. Zelf beschik ik over Truus, maar ik wijk meer dan in de helft van de gevallen van de geadviseerde zet af. Vanuit rumoerige, rokerige internetcafés in Kathmandu, Delhi en Beijing verstuurde ik zetten, zonder Truus of een zakdambordje bij de hand te hebben.

Mijn ervaring met computers is dat ze, wat ik gemakshalve noem, een denkhorizon hebben. Matige computers rekenen zes, zeven zetten diep, betere acht, negen of tien zetten. Dat kun je peilen door een combinatie of een damprobleem in te voeren. Truus kan een slagzet van negen zetten vinden, maar dan houdt het denkvermogen wel zo'n beetje op. Wanneer er nog een ingewikkeld (motief) eindspel op volgt, voert zij de slagzet meestal niet uit.

Bij schaakcomputers moet die denkhorizon verder zijn opgeschoven, óf programmeurs zijn in staat geweest andere denkmethoden dan alleen maar rekenkracht te ontwikkelen. Damcomputers zijn, zo leert de ervaring, strategisch zwak. Als mens, heb ik ontdekt, denk je op verschillende niveaus. Vergelijk het met de gedachtegang over een aanstaande reis: je pakt je boeltje in, je loopt naar het station voor een kaartje naar de luchthaven, je checkt in, drinkt nog een kop koffie, je gaat vliegen enzovoort. Dat traject zou een computer, bij wijze van spreken, allemaal veel preciezer kunnen uitrekenen dan wij, alle bijkomstigheden in acht nemend. Is de huissleutel goed opgeborgen? Wie zorgt voor de rode kater? Staant er genoeg blikjes voer in de keukenkast? Maar dat rekenen houdt, van huis uit geredeneerd, mogelijk opeens op als het vliegtuig net op negen kilometer hoogte door de lucht zoeft. Daar ligt zijn horizon, terwijl wij mensen misschien de hoeveelheid blikjes kattenvoer verkeerd inschatten, maar wel al een globaal beeld hebben van dingen die later in het traject volgen, zoals de aankomst in een vreemd land, de paspoortcontrole, de nachtelijke rit naar het hotel, de voorgenomen rondreis – ja, zelfs de thuiskomst, weken later, waarvoor we onze goed opgeborgen huissleutel nodig hebben.

Jos Kool in actie op de World Mind Sports Games in Beijing.

FOTO: MARCEL KOSTERS

Bij dammen zie ik het net zo. Je berekent zo ver mogelijk de komende varianten, maar je hebt tevens een globaal beeld of een flauw vermoeden van het speltype dat pas over twintig zetten of later op het bord kan verschijnen. Is het speltype Roozenburg, Keller of klassiek, dan weet je ongeveer in welk vaarwater je terecht kunt komen, dan geef je je rekenschap van de kenmerkende wetmatigheden en weet je zeker welke zetten je in elk geval niet moet doen. Een computer kijkt tegen een stelling aan als iemand die haar voor het eerst ziet. Een computer heeft geen lerend vermogen, want in dezelfde opening in een andere partij maakt hij dezelfde calculaties. Dit is nog steeds de belangrijkste beperking van artificiële intelligentie. Maar goed ook, anders zouden we een heilige of een monster of alles wat er tussenin zit op deze aarde hebben geschapen. Je kunt het met damcomputers meemaken dat ze aldoor op terreinvoordeel spelen, maar in een klassieke stand vastlopen met tempo's, en die immer verraderlijke spelgang pas ontdekken als het al te laat is. Bij schaken moet je altijd vooruit, tempowinst boeken, je stand zoveel mogelijk ontwikkelen. Bij dammen kan het een slimme strategie zijn om te omsingelen en temponadeel te aanvaarden, of, in een klassieke stelling, bewust te spelen op tempoachterstand. Een computer snapt daar niets van en zal altijd, als het kan, prominent midden op het bord willen staan. Om een aloude academische discussie nieuw leven in te blazen: daarom zou dammen wel eens moeilijker kunnen zijn dan schaken, daarom zouden damcomputers wel eens moeilijker te programmeren kunnen zijn dan schaakcomputers.

Conclusie: om hoog te scoren bij dammen op internet is het altijd verstandig computers mee te laten denken, al was het maar om regelrechte blunders te vermijden, maar je moet wel zelf blijven nadenken en durven af te wijken.

Bij deze overwegingen past een recente partij om een en ander te illustreren.

Jos Kool –
Gert Leeuwesteijn

1. 33-29 19-23 2. 35-30 20-25 3. 40-35 14-20 4. 44-40 10-14 5. 50-44 4-10 6. 38-33 17-21 7. 42-38 11-17 8. 30-24 21-26 9. 32-28 23x32 10. 37x28 26x37 11. 41x32 16-21 12. 46-41 6-11 13. 28-23 21-27 14. 32x21 17x26 15. 41-37 1-6 16. 34-30 25x34 17. 39x30 20-25 18. 44-39 25x34 19. 39x30 14-20 20. 43-39 18-22 21. 40-34 13-18

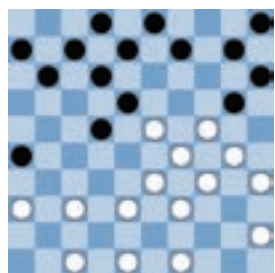

Diagram 1

Zie diagram 1. Truus zou hier 22. 37-32 spelen, of, na uren denken, 47-42 of, na nog langer denken, 38-32. Maar wit heeft veel beter: 22. 30-25! 9-13? Truus zou dezelfde zet spelen. Sluiten met 22. ... 10-14 of zelfs 9-14 lijkt mij veiliger. 23. 25x14 10x28 24. 38-32

Hier beveelt Truus 24. 24-20 aan, wat wit geen enkel voordeel oplevert. 24. ... 5-10 25. 32x23 11-17 Truus geeft de voorkeur aan 25. ... 10-14, hetgeen niet goed is vanwege de doorbraakvariant 26. 23-19 14x23 27. 24-20 15x24 28. 29x20 3-9 29. 20-15 9-14 30. 34-30! Simpel is de winst nog niet na 30. ... 22-28 31. 33x22 18x27 32. 30-25 11-17 (en nu niet te haastig 33. 25-20 14x25 34. 15-10, omdat zwart dan een serieuze verdediging heeft met 34. ... 13-18, want 35. 49-43 wordt beantwoord met 35. ... 27-32 36. 37x19 26-31 enzovoort) 33. 49-43! Op 33. ... 13-18 speelt wit nu 34. 25-20 14x25 35. 35-30! 25x34 36. 39x30. Moet te winnen zijn voor wit. 26. 45-40 Volgens Truus is 26. 34-30 10-14 27. 24-19 13x24 28. 30x10 aangewezen. Maar ik zie dan geen groot voordeel voor wit. Staat zwart na de tekstzet al verloren? Nee, er is nog redding na 26. ... 7-11, maar Truus vindt deze zet niet. Zie de volgende variant: 27. 49-43 10-14 28. 23-19 14x23 29. 24-20 15x24 30. 29x20 3-9 31. 20-15 9-14 en nu

heeft zwart opnieuw een serieuze verdediging na 32. 35-30 met 32. ... 26-31 33. 36x27 (moet wel) 22x42 34. 47x38 23-28 35. 33x22 18x27. En na 32. 34-30 met 32. ... 14-20 33. 15x24 23-29 34. 43-38 29x20 35. 30-25 20-24 36. 40-34 22-28 37. 33x22 17x28. 26. ... 17-21? Truus adviseert nu weer 27. 34-30, gevolgd door 27. ... 10-14 28. 24-19 13x24 29. 30x10. Maar wit heeft veel beter: 27. 49-43 10-14? De beslissende fout. Na 27. ... 7-11 zou zwart een taaiere verdediging hebben gehad, maar Truus vindt deze zet niet. Zie de volgende variant: 28. 43-38 10-14 29. 23-19 14x23 30. 24-20 15x24 31. 29x20 3-9 32. 20-15 9-14 33. 35-30 14-20 34. 15x24 23-29 35. 34x23 18x20 36. 30-25 13-18 37. 25x14 22-28 38. 33x13. Ook in de analyseversie blijft Truus 27. ... 7-11 verbeteren in 27. ... 10-14? 28. 23-19! 14x23 29. 24-20 15x24 30. 29x20 3-9 31. 20-15 9-14 32. 35-30! De pointe. De doorbraakpoging wordt gerechtvaardigd door het falen van 32.

... 14-20 33. 15x24 23-29 34. 34x23 18x49, want er volgt dan heel fraai de tegencombinatie 35. 39-33! 49x35 36. 24-19! 35x31 37. 36x9 8-13 38. 19x17 21x12 39. 9-4 en wit wint. Van waar de problemen voor zwart echt beginnen, na 26. 45-40, tot hier, moet er dertien zetten diep worden nagedacht, te veel voor Truus. 32. ... 22-27 33. 30-25 13-19 34. 25-20 14x25 35. 47-42 18-22 36. 40-35 6-11 37. 34-30 25x34 38. 39x30 11-16 39. 15-10 8-13 40. 37-31 26x37 41. 42x31 2-8 42. 43-38 21-26 43. 10-5 26x37 44. 5-10 23-29 45. 10x2 29-34 46. 30x39 27-31 47. 36x27 37-41 48. 33-29 41-47 49. 38-33 47-41 50. 35-30 12-18 Truus zou hier, ook na uren denken, 50. ... 41-19 spelen, met dit aangegeven vervolg: 51. 29-24, 19-10, waarmee het rekentug over het hoofd ziet dat wit op slag nog sneller kan winnen: 52. 27-21! 17x26 53. 24-19! 13x35 54. 2x5. Het lijkt een nieuw motief voor een probleem, want in alle varianten is het spel puntgaaf uit: 54. ... 35-40 55. 5-23 40-45 56. 23x7 45-50 (Op 56. ... 27-31

volgt 57. 48-42 31-36 58. 42-37 45-50 59. 7-45; op 56. ... 27-32 volgt 57. 33-28 32x23 58. 7x40) 57. 7-29! en op elke zet van zwart het dodelijke 58. 29-15! 51. 30-25 41-5 52. 39-34 5-41 53. 29-24 41-19 54. 34-30 8-12 55. 33-28 19x21 56. 2x19 18-22 57. 24-20 22-27 58. 20-14 27-31 59. 25-20 21-17 60. 14-10 17-39 61. 30-25 31-36 62. 10-4 16-21 63. 4-15 39-11 64. 20-14 11-2 65. 19-46 2-7 66. 14-10 7-1 67. 10-5 21-26 68. 5-32 1-7 69. 15-47 7-16 70. 32-37 en zwart gaf het op. Welgeteld negen ernstige fouten van Truus. De cruciale zet in deze partij is natuurlijk 22. 30-25! Ik heb later bij een damvriend nog twee andere computerprogramma's geraadpleegd. Geen van beide zouden ze 30-25 spelen. En ik heb hiervoor ook geen grootmeester benaderd.

Het Damspel vroeg Feike Boomstra, maker van damprogramma 'Horizon' om een reactie. Zoon Roel hielp bij de partij analyse.

Boomstra:

Gevoelsmatig heeft Kool gelijk, waarschijnlijk zijn de beste schaakprogramma's sterker ten opzichte van de sterkste schakers, dan dat voor damprogramma's het geval is. Er zijn veel meer schaakprogramma's, er is veel meer research naar gedaan, en dat heeft resultaat.

Informeel is het (niet commercieel verkrijgbare) programma Kingsrow van de Amerikaan(!) Ed Gilbert het sterkste programma. Het scoorde ongeveer 80 ratingpunten hoger dan TRUUS in een match over 158 partijen. Kingsrow, maar ook Damy (Gerard Taille) en Damage (Bert Tuyt), spelen waarschijnlijk wel op GMI niveau, zeker in partijen met beperkte denktijd.

Dat TRUUS in meer dan de helft van de gevallen niet de 'beste' zet afgeeft, lijkt mij discutabel. Vooropgesteld, de beste zet is een kwestie van smaak. Vaak zijn er in een bepaalde stand meerdere zetten mogelijk die van TRUUS een vergelijkbare waardering krijgen. De keuze is dan vaak een kwestie van smaak.

Ik speel vaak de partijen die Ton Sijbrands in de Volkskrant bespreekt na met mijn eigen programma. Wat mij dan opvalt is dat het programma vrijwel altijd de zetten met een uitroepteken 'goed' genereert, maar bij de opbouwzetten vaker afwijkt.

Denkhorizon

Het klopt dat dam- en schaakprogramma's een denkhorizon hebben. Daarom heb ik mijn eigen programma ook HORIZON genoemd, je wilt altijd weten wat er achter de horizon ligt, maar op een bepaald moment is de tijd op. Een klein tabelletje maakt duidelijk waarom er een horizon is. Het geeft het aantal standen dat mogelijk is vanuit de beginpositie na x zetten:

- 1) 9 posities
- 2) 81 posities
- 3) 658 posities
- 4) 4 265 posities
- 5) 27 117 posities
- 6) 167 140 posities
- 7) 1 049 442 posities
- 8) 6 483 961 posities
- 9) 41 022 423 posities
- 10) 258 895 763 posities
- 11) 1 665 861 398 posities

Erg vereenvoudigd: een dam-, maar ook een schaakprogramma speelt een zet voor wit, bekijkt dan iedere zet voor zwart, voor iedere zet van zwart weer iedere zet van wit en zo voort. Dus om 11 zetten diep te kunnen spelen moeten er ruim anderhalf miljard posities worden bekeken om de beste zet uit te zoeken.

Nu zijn er allerlei manieren om dat aantal wat te beperken, zetten niet verder te bekijken als ze toch tot niets leiden, maar dit is het principe.

Nog even iets over zetdwang. Het mooie van dammen zijn de combinaties die je kan uithalen. Programma's vinden die combinaties over het algemeen feilloos. Zeker partijcombinaties. Maar het vraagt wel speciale voorzieningen in het programma, je kunt een reeks zetten, waarbij alleen maar wordt weggegeven niet zomaar afkappen. Misschien komt bij de volgende zet wel een prachtige rondslog. Maar het programma moet wel in een heleboel gevallen zo'n zettenreeks volgen die tot niets leidt.

Lees verder op pagina 23

JOHAN BASTIAANNET

ORTELIUSSTRAAT 147 HS

1057 AX AMSTERDAM

FMJD.OFFICE@WORLDONLINE.NL

volledig klassemment:
www.ericdamsite.nl

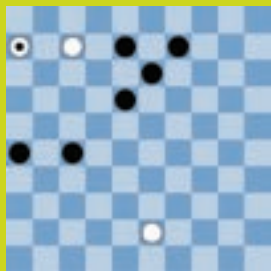

Ook de waanzinnig uitgebreide oplossing van de tweede-prijswinnaar in categorie B kan men daar aantreffen. Voor de bewegwijzering van het ware labyrint dat dit linie-eindspel (zie diagram 1) in zich bergt, heeft Fedorok dan ook overvloedig gebruik moeten maken van het (Latijnse!) alfabet: van A tot en met K voor de thematische winstvarianten, van Z tot en met Z21 en van Y tot en met Y13 voor het schijnspeel. En voor de ondersteunende analyse, die nog tal van uitermate relevante en niet zelden mooie spelgangen telt, ook nog eens precies alle 26 kleine letters!

Dit unicum in de hele eindspelliteratuur – want dat is het bij mijn weten zeker! – leent zich dus op voorhand niet voor een integrale bespreking in deze kolommen. Aan mij nu de taak om de schoonheid van deze monumentale creatie toch zo goed mogelijk op de lezer over te brengen, ik zal mijn best doen!

Diagram 1

A. Fedorok, Moskou
Categorie B, 2e plaats

Hoe hier van start te gaan? Zwart dreigt al remise te maken met 1...8-22, 2...8-12 =. De aanval 1.6-17? brengt wit evenwel niet geen winst: 1...26-31

Heb ik u al naar behoren geïnformeerd over de eindstand van deze eerste PWCE? Nee, dat is nog steeds niet gebeurd! Dus geef ik die hier even, me daarbij beperkend tot de top acht van het algemeen klassemment over de drie categorieën A, B en C. De klassering is op basis van het puntentotaal van de drie hoogst gewaardeerde eindspelstudies per auteur.

Het volledige klassemment is te vinden op de website van Eric van Dusseldorp.

2.17x20 31-37! 3.20-47 18-23! 4.43-38 (4.7-2 27-32! =) 27-32 5.38x27 23-29 =.

En voor 1.6-33? is het nog te vroeg, zo leert de (voor plaatsing hier wat te lange) analyse van Fedorok. Wit gaat daarom meteen een tweede dam halen:

1.7-2!

Na 1.7-1? 26-31 2.1x29 8-12! ontdoet zwart zich meteen van z'n zwakke schijf 8 en wordt het niets meer!

1...26-31

Ook aan 1...27-31 - zwarts enige serieuze alternatief - heeft wit de handen vol:

1) 2.6-28? 8-12! (niet 2...31-36? 3.28-5 9-14 4.5x3 13-19 5.2x24 36-41 6.3-14 enz. +) 3.2x19 9-13! 4.19x17 18-22 5.28-46! (na 5.17-8 22x33 6.8-19 kan zwart het so-wieso niet meer fout doen) 22x11 6.43-38 11-17! (maar niet 6...31-36? 7.38-32/33! 26-31 8.32/33-28 11-16 9.28-22 16-21 10.46-23! +) en nu:

1.1) 7.38-32 17-21! 8.46-41 31-36 9.41-37 26-31 =.

1.2) 7.46-41 31-36! (niet 7...17-22? 8.41-36! 31-37 9.36x4 37-41 10.4-10 41-46 11.10-5 26-31 12.38-32 46x10 13.5x26 +) 8.41-46 26-31 9.46-19 17-22 10.38-33 22-28! =.

Wit moet het dus anders doen:

2) 2.2-16! (alleen zo!) 31-36 (na 2...31-37 wint 3.16-21 geruisloos) 3.16-32! 8-12! (zwarts beste verweer!) 4.43-38! en nu:

2.1) 4...26-31 5.32-5/10 12-17 6.6x28! 18-22 7.28x6! 9-14 8.5x26 36-41 9.26-17! 13-18 (na 9...13-19 wint b.v. al 10.17-22 19-23 11.22-36 +) 10.17-28 41-36 11.38-32 18-22 12.28x17 +.

Thematisch is deze variant evenwel niet - en Fedorok dacht daar, door die aan

te duiden als **variant F**, kennelijk ook zo over - : ook wint 5.32-21(!) 18-22(!) 6.21x14! 13-19 7.14x26! 22-28 8.6x44! 36-41 9.44-49 41-47 10.26-42 +.

Al meldt hij deze tweede winst niet.

2.2) 4...13-19 5.32x17 26-31 6.17-12! 18x7 7.6-1 7-11 8.1-6! 11-16 9.6-28 16-21 10.28-5/23 21-27 11.5-32! +.

De thematische **variant H** bij Fedorok. Helaas is deze bijoplosbaar bevonden:

5.32x21(!) 26x17 6.6x4 36-41 7.4-10 +.

2.3) 4...12-17 5.6x28! 26-31 6.28-5/10! 18-23 7.32x3! 13-19 8.5x26 36-41 9.3-14 41-47 10.26-3 +.

2.6-33!

Niet 2.2-16? 31-36 3.16x32 9-14 4.32x5 13-19 5.5x3 36-41 =. Waarom 2.43-38? evenmin voldoet, valt niet in het kort uit te leggen. Er dreigt nu 3.33-20 +.

2...8-12!

Op 2...9-14 3.2-16! zal ik hier niet ingaan.

3.2x19! 12-17 4.33x11! 9-13

Indien 4...31-36, dan fraai 5.19-13! en nu:

1) 5...27-32 6.13x38 36-41 7.11-28! 41-47 8.38-15 47-36 9.28-41 36x47 10.43-38 +.

2) 5...18-23 6.13x4! en nu nog:

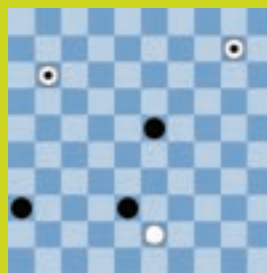
2.1) 6...23-29 7.4x31 36x27 8.11-7(!) 27-32 9.7x34/45 32-37 10.34-23 37-42 11.43-38 +.

In plaats van 8.11-7 wint overigens ook nog 8.11-44(!), b.v. 8...29-34 9.44-49! 27-31 10.43-39 34x43 11.49x36 +; of 8...27-32 9.44-40! 29-33 10.40-44 33-38 11.44-49 38-42 12.43-38 +.

2.2) 6...27-32 7.4-10! 32-38 De nu ontstane markante positie is mij zelfs een diagram waard:

1. Alexander Fedorok (Rusland)	402,5 (136,5 + 134,0 + 132,0)
2. Johan Bastiaannet (Nederland)	366,5 (152,0 + 113,5 + 101,0)
3. Jaap Bus (Nederland)	350,0 (134,5 + 108,0 + 107,5)
4. Vjatsjeslav Trofimenko (Oekraïne)	255,5 (133,5 + 71,0 + 51,0)
5. Stéphane Rezel (Frankrijk)	238,5 (95,5 + 83,0 + 60,0)
6. Mikhail Tsvetov (Israel)	237,5 (125,5 + 76,5 + 35,5)
7. Moysey Stanovskyy (Duitsland)	226,0 (112,5 + 57,0 + 56,5)
8. Algimantas Kaciushka (Litouwen)	195,0 (96,0 + 65,5 + 33,5)

Diagram 2
stand na 7...32-38

8.10x32!! 38x49 9.11-16 49x21 10.16x32 met vlijmscherpe winst. Had wit in deze mooie variant niet anders kunnen winnen? Nee, na 7.4-31? 36x27 8.11-28 is 8...32-38! op slag remise. En na meteen 7.11-28 redt zwart zich nog met 7...32-38 8.43x32 36-41 9.28x19 41-47 10.4-15 47-36 =.

5.19x8!

Het juiste veld voor de witte dam.

5...31-36!

Na 5...31-37(?) kan al 6.8-19 +.

6.8-26! 36-41(!)

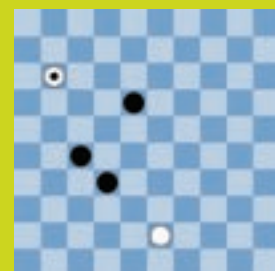
Beter dan 6...27-32(?) dat wit naast 7.26-31! enz. (zie verder) nog een tweede weg naar winst zou hebben geboden, n.l. 7.11-7(!) 18-22 (of 7...18-23 8.7x29 36-41 9.29-47 32-38 10.43x32 41-46 11.26-37 +) 8.7-23! 22-28 en nu de verrassende genadeslag 9.26-37! +.

7.26-37 41x32

Op het bord prijkt nu een mini-eindspel van de Oekraïense eindspelcomponist **Georgy Isajev** (1941-2000). Het is zelfs een bekroonde inzending van hem voor het eindspelconcours ter ere van het honderdste geboortjaar van **Alexander Sjosjin** (1878-1906), een helaas jong gestorven eindspelstudie-pionier op de 64 velden.

Diagram 3
G. Isajev

Sjasjki, december 1978

8.11-7 18-22

Indien 8...18-23, dan 9.7x29/45 32-37 10.29-18 27-31 (of 10...27-32 11.18-23 +) 11.18x36 37-42 12.43-38 42x33 13.36-27 33-39 14.27-49 +.

9.7-16!

Slechts tot remise leidt 9.7-23? 22-28 10.23-14 27-31 11.43-38 32x43 12.14x49 31-37 13.49-38 37-41 =.

9...27-31

Of 9...22-28 10.43-38 32x43 11.16x49 +.

10.16x38 31-37

Andere mogelijkheden zijn hier:

1) 10...22-28 en nu bij voorbeeld 11.38-42 31-36 12.42-37 28-33 13.37-46 +.

2) 10...22-27 11.38x16/21 31-37 12.16-32! 37x28 13.43-38 +.

3) 10...31-36 11.38-47 22-27 (11...22-28 12.43-38 +) 12.43-38 27-31 13.38-32 +.

11.38-47 22-27 12.43-38 37-42

Of 12...27-31 13.47-36 +.

Een imposant geheel!

Wel heeft u menig belangwekkend facet van dit fraaie eindspel hier niet te zien gekregen.

Het allerlaatste woord is aan de jury: 69-55-80 (De Bruijn-Mackevicius-Sjkloedov)

Vervolg van pagina 21

Wellicht dat daardoor de indruk bestaat dat schaakprogramma's minder last hebben van het horisoneffect dan damprogramma's. Bij schaken is die zetdwang nu eenmaal veel minder.

De stelling dat damprogramma's strategisch zwak zijn, zou ik wat willen nuanceren. In de eerste plaats is strategie een menselijk middel om het denken te stroomlijnen. Dammen is zo complex, je kunt niet alles overzien en probeert tot herkenbare patronen te komen. Daarmee kun je je denken focussen. Een goede dammer onderzoekt zo maar een heel beperkt deel van de mogelijk te bereiken posities.

Een damprogramma herkent over het algemeen veel minder patronen, maar daar

staat tegenover dat er veel meer posities onderzocht kunnen worden. Dit leidt soms tot standen die door de mens niet als fraai herkend worden, bijvoorbeeld omdat er veel te veel combinatie mogelijkheden voor beide zijden inzitten. Dat zijn in het algemeen standen die een mens niet wil spelen.

Wellicht is het waar dat veel damprogramma's niet zo goed klassiek spelen, maar ik kan me niet voorstellen dat ze niet weten dat je bij klassiek beter geen tempi voor sprong kan nastreven. Hetzelfde geldt voor centrumspel versus omsingeling. Waarschijnlijk kent het programma meer patronen voor centrumspel dan voor omsingeling, aan de andere kant kun je zeggen dat de omsingelaar wel goed moet kunnen rekenen, en dat kan een programma juist weer goed.

Tot slot een opmerking over de genoemde welgeteld negen ernstige fouten van TRUUS.

Eigenlijk valt dat nogal mee, Jos Kool ziet een leuke offervariant die er kansrijk uitziet, terwijl TRUUS die variant steeds ontloopt. We hebben het dus over één probleem, dat zich negen keer uit.

Offeren is voor computerprogramma's problematisch. Zoals ik al eerder heb uitgelegd is er steeds de afweging van zo snel mogelijk uitzichtloze zettenreeksen afbreken tegenover zetten met materiaalachterstand niet bij voorbaat weggooien omdat er een combinatie in kan zitten. Zeker als materiaalachterstand een aantal zetten duurt, en het programma geen forcing in die zetten kan ontdekken, zal het programma dat offer niet vinden.

Nog een slotopmerking: ik zou niet over damcomputers spreken, alleen over damprogramma's.

FOTO: JOHAN DEMASURE

Chinese delegatie in Spanje

Voorste rij van links naar rechts: A La Tengua (15), de delegatieleider van de provincie Shandong (naam onbekend), Lei Ren (14), Weiming Ji (10) en hulparbiter Junyan Yang. Achterste rij van links naar rechts: Gang Suhe (teamcoach en vader van A La Tengua), Tianli Liu (15) en Guozhen Ji (15).

Een Chinese jeugdafvaardiging deed in mei mee aan het door Guntis Valneris (Letland) gewonnen Salou Open. Met een score van zeven uit negen en een 108e plaats in het 126 deelnemers tellende speelveld was damster A La Tengua de hoogst geëindigde Chinese speler. Hoewel China nog onderin het klassement meedraaide, was de progressie van de spelers tijdens het toernooi opvallend. Hoofdarbiter en FMJD bestuurslid Johan Demasure (België) legt uit hoe de Chinese delegatie afkomstig uit de provincie Shandong in het Spaanse Salou

kwam: Tijdens de World Mind Sports Games in Beijing herkende hij in Chinees stagiair Junyan Yang een uitstekend arbiter. Salou Open organisator Peter Pippel besloot na overleg met Demasure en de mede-organiserende familie Hoekman dan ook om Junyan Yang als hulparbiter in Salou vragen. Demasure nodigde daarop de jonge Chinese dambond uit een delegatie te sturen waarbij de Chinese arbiter op kosten van de organisatie kon komen. „Ook al zou er geen delegatie komen, toch zouden wij deze arbiter laten overkomen ter

promotie, bevordering en ontwikkeling van de damsport in China.” China had oren naar het voorstel en besloot een delegatie te sturen. Behoorlijk snel werd contact gelegd met de provincie Shandong en Junyan fungeerde als tussenpersoon voor de vertaling van Chinees naar Engels en omgekeerd. In Salou was zij voor de delegatie een nuttige tolk. Demasure: „De delegatieleider was ontzettend enthousiast en het zou me niet verbazen als in 2010 een toernooi in Shandong wordt georganiseerd.”

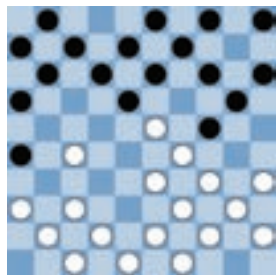
LEO ALIAR

SASSENHEIMSTRAAT 14
6843 MK ARNHEM
(026) 381 79 97
L.ALIAR@CHELLO.NL

Ik wil graag zoveel mogelijk standen aan u vertonen, vandaar dat ik mijn inleiding achterwege laat, want dat neemt alleen maar ruimte in. U wilt mooie fragmenten en geen praatjes. Want de vorige keer is mijn artikel ingekort, iets waar ik niet zo erg blij mee was. Dan maar meteen aan de slag.

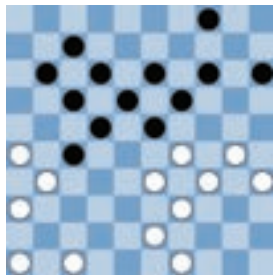
De stand van diagram 1 kreeg ik per e-mail van Ron Tielrooy uit IJmuiden. Na lange tijd is hij weer achter zijn PC geschoven om op VOG van Agafonov online te gaan dammen tegen Unrated Bot (computerprogramma). Ron Tielrooy speelde met zwart in deze stand 11-17? en werd verrassend weggetikt met 27-21 16x27 37-31 26x46 23-19 14x23 36-31 27x36 47-41 36x38 43x32 46x28 33x2 24x33 39x19 13x24 2x27 en schijf 20 staat in de weg om damafname mogelijk te maken.

Diagram 1.
Ron Tielrooy

De stand van diagram 2 kreeg ik van Jasper Lemmen, een van de fanatiekste pupillen die ik ooit heb gehad, uit Bemmelen. Het is een fragment uit de onderlinge competitie van Damclub Lent tussen Jasper Lemmen met wit en Gert van Willigen. Na 47-42 van Lemmen volgde 23-28 42-38 4-9 (voorbereiding van 18-23) 29-24! 18-23 (op 14-20 volgt 26-21 en 46-41 met winst) 30-25 19x30 35x24 en na 14-19 volgde het 2e gedeelte van deze afwikkeling met 24-20 15x24 34-30 24x35 33-29 23x34 39x30 35x24 26-21 17x37 38-32 27x38 43x3 en na 11-17 het 3e gedeelte met 3-14 37-42 14-37 42x31 en 36x9.

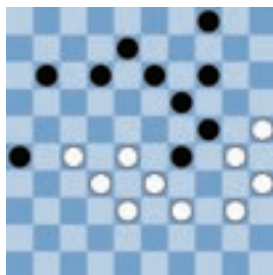
Diagram 2
Gert van Willigen

Jasper Lemmen

De stand van diagram 3 kreeg ik in Salou tijdens het open toernooi daar van de fanatieke en sympathieke jurist Frits Stuger uit Amersfoort. Hij zegt deze stand spelerwijs met behulp van de computer te hebben samengesteld. Zwart speelt in deze stand 13-18 en wit verrast hem met een fraai offer met 27-21 26x17 32-27! En op het gedwongen 18-23 volgt dan zeer verrassend 25-20!! 14x21 35-30 24x44 33x2 23x32 2x7 4-10 7-23 10-15 23-28 17-21 28-32 21-26 32-37 15-20 37-42 20-25 42-48. Hierbij je debuteert als problemist meneer Stuger.

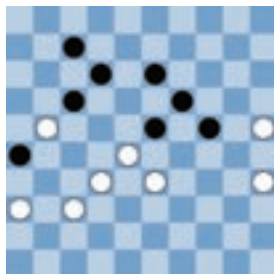
Diagram 3.
Frits Stuger

De standen van de diagrammen 4 en 5 komen beide uit Nieuws Bulletin van Damclub Den Haag. Fred Ivens werd naar aanleiding van zijn partij tegen Frans Teijn uit de ontmoeting Den Haag tegen ODB 2 geïnspireerd tot de stand van diagram 4. Ivens herkende een bekende slag indien zwart hier 23-29 zou spelen. Er zit namelijk een verborgen achterommetje in. Te beginnen met 32-27 29x38 28-23 19x28 37-32 28x37

27-22 17x28 36-31 26x17 en 31x2.

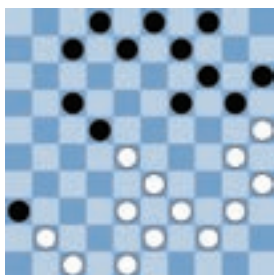
Diagram 4.
Fred Ivens

Frans Teijn

Nu volgen er maar liefst drie slagzetten met een coup Napoleon, allen heel bijzonder. En wat het geheel nog interessanter maakt geen van allen is uitgevoerd in de partij. De stand van diagram 5 komt uit de ontmoeting van Damclub Den Haag tegen LDG Leiden. Het betreft hier een mogelijkheid uit de partij van Hans Kreder, Leiden en Wim Bremmer, Den Haag. Na 41-37 en 8-13 in de diagramstand volgt een gespiegelde coup Napoleon met 28-23 19x28 39-34 28x50 37-31 36x27 38-33 50x28 30-24 20x29 34x1.

Diagram 5.
Wim Bremmer

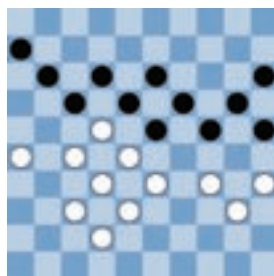

Hans Kreder

De stand van diagram 6 komt uit de landelijke bondscompetitie 1e klasse A 2008-2009. In de ontmoeting CTD Arnhem tegen Roden/Leek. F.Smid van Roden/Leek speelde met wit 33-29 24x33 en 38x29 en verloor later. Leo Steijntjes van CTD had eigenlijk een beetje gehoopt op slaan met 28x39 17x28 en dan 38-33, waarop hij verrassend zou laten

volgen 18-22 27x16 19-24 33x22 23-29 34x23 24-30 35x24 en 20x47.

Diagram 6.
Leo Steijntjes

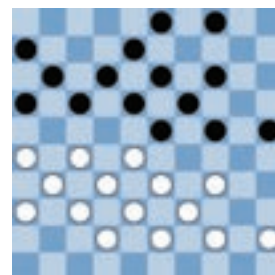

F.Smid

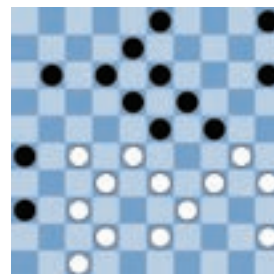
Om in de coup Napoleon sfeer te blijven zou ik zeggen, doe uw voordeel door in deze praktische stand met wit het onderste uit de kan te halen. De zet 44-40 zal wit geen voordeel

opleveren, maar zoals de Russische samensteller van dit fragment ons laat zien heeft de zet 27-22 18x27 31x22 wel wat. Na het gedwongen 12-18 moet je maar op het idee komen om 33-29! te spelen. Het vervolg 24x33 38x29 18x40 29x20 25x14 moet niet meer moeilijk zijn 37-31 40x29 28-22 17x28 26-21 16x27 31x2.

Diagram 7.

PRIJSVRAAG

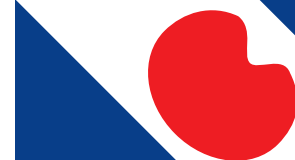
Tot slot de traditionele prijsvraag in de stand van diagram 8. Een fraai geheel waarbij geldt: Wit speelt en wint. Het is een geforceerde winst. Stuur uw oplossing en graag ook een paar fraaie fragmenten, composities of clubbladen naar bovengenoemd adres. Ook tips, waar ik op het internet damfragmenten

kan aantreffen, zijn van harte welkom. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboekenbon of damboek verloot. Veel succes ermee.

Oplossing en winnaar van de vorige keer (HD mei 2009)

Wit 16 schijven op: 22,27, 29,31,32,33,35,38,39,40, 44 t/m 49.
Zwart 16 schijven op: 6,7, 10,11,12,13,15,16,18,19, 20,21,24,25,30,36.
Het is een moeilijke opgave geweest, gezien het geringe aantal goede inzendingen. Veelzeggend detail is dat ook de hulp van computer hierbij niet hielp, omdat deze de oplossing ook niet kon vinden volgens sommige eerlijke inzenders. Na de eerste zet van wit 31-26 moet 12-17.

Nu 29-23!, 19x37, 38-32!! hier kon de computer niet direct op komen 37x28, 48-42, 21x32, 33-29! 24x33, 35x24, 20x29, 47-41, 36x38, 46-41, 18x27, 41-37, 32x41, 49-43, 38x49, 40-35, 49x40, 45x1, 33x44, 26-21, 16x27, 35-30, 25x34, 1x46. met een fraaie eindspelwinst die u zelf mag na gaan. Een prachtige compositie van de Moskoviet Juri Jermakov. Na loting onder de goede inzenders gaat de prijs naar de heer Robert-Dick de Vries-Humel uit Winterswijk. Van harte!

MARTEN WALINGA
BUORREN 10
8845 SG WAAKSSENS
MARTENWALINGA@HOTMAIL.COM

EINDSPEL

In het Friese eindspel wint normaliter een twee tegen een dammen eindspel. Bij eindspelen van een dam tegen een dam waarbij een speler nog een schijf heeft zijn er vaak standen waarbij winst en remise erg dicht bij elkaar zitten. Door de driezettenregel van de dam wordt het er ook niet eenvoudiger op om over elke stand een goed oordeel te krijgen. Zelfs de sterkste spelers beheersen 'nog' niet alles tot in de finesses. Elk eindspel hoort dan ook zeer verfijnd te worden uitgespeeld. Hieronder een paar voorbeelden. Een niet onbelangrijk moment om de titel tussen Taeke Kooistra en Augustinus van der Goot in 1993. Beide spelers waren in het toernooi gelijk geëindigd en speelden daarna een tweekamp. Kooistra speelde met wit en stond op het punt zijn schijf te promoveren.

(zie Diagram 1)
Kooistra staat voor de keus, 7-1 of 7-2, maakt het uit zou je zeggen? Want de schijf op 26 kan

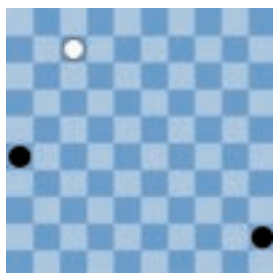

Diagram 1

op de lijn 4-36 en op de lijn 5-46 worden gestopt, altijd remise? Er volgt 7-1 45-50, 1-18 50-61!, 18-1 en met 6-28 neemt de dam het schijfje 26 onder zijn hoede en leidt het naar de dam en Augustinus wint. Had Kooistra zijn schijf op 2 gepromoveerd dan had hij na 45-50 zijn dam naar 19 kunnen spelen en over de lijn 46-5 kan echt geen schijf promoveren.

Nog zo'n leuk eindspel-letje. Kees Tijssen speelt in dat zelfde jaar tegen Hiele Walinga en in deze stand (zie Diagram 2) kiest Tijssen voor 4-36. Er volgt 41-46, 36-31 32-38, 31-18 en zwart promoveert ook zijn tweede schijf en wint. Maar na 4-15 wordt het anders, 41-47 is dan verplicht omdat na 41-46 15-42 volgt. Nu komt 15-10

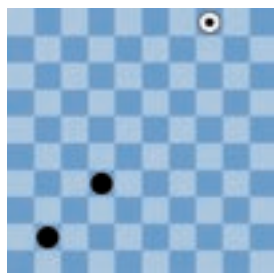

Diagram 2

32-38 (verplicht), 10-46 47-42(verplicht), 46-23 42-48, 23-19. Na 38-43 volgt 19-32 43-49 32-46! En na 38-42 volgt 19-41 48-43 41-47 43-38 47-36 en als laatste van zijn drie damzetten zou zwart nog naar bijvoorbeeld 15 kunnen gaan waarna op 36-47 wit het zwarte schijfje netjes heeft opgeruimd. Bij het analyseren van dit soort eindspelen is het van groot belang dat je goed in de gaten houdt hoeveel zetten met de dam worden gespeeld,

En als laatste nog een lastig eindspel tussen Jelle Wiersma en de schrijver dezes tijdens het kampioenschap van 1997.

(zie Diagram 3)
Na dik vier uur spelen zag ik nog wel mogelijkheden

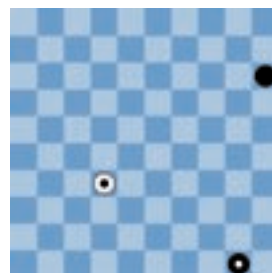

Diagram 3

om schijf 15 er doorheen te ploeteren. Maar mijn poging strandde helaas in een puntendeling. Het spel verliep als volgt:
65.32-23 50-45 66.23-28 15-20 67.28-11 20-24 68.11-17 45-23 69.17-08 24-29 70.08-30 23-28 71.30-48 28-41 72.48-30 29-33 73.30-48 41-14 74.48-25 14-05 75.25-43 remise. Maar op **68.11-17** had ik een winnende voortzetting gehad met **24-29 69.17-22 45-50 70.22-31 50-17 71.31-48 29-33 72.48-26 17-03 73.26-37 03-25 74.37-41 33-39 75.41-05 25-09 76.05-41 09-18** waarbij wel moet worden opgemerkt dat elke zet veel uitleg behoeft.

Herman Hoogland was indertijd erg enthousiast over het verfijnde eindspel

van het Friese Spel en gebruikte dit dan ook in zijn Checkers. Het nadeel van het Friese Spel vond hij de geïsoleerdheid van het spel maar relativerde dat ook door te stellen dat (in die tijd) ook het 'Poolse' spel dit was: „Een paar Franse spelers maken dat niet goed.“ Hoogland richtte ook een eigen checkersbond op met als doel eenheid van damspel tussen verschillende landen te krijgen. Zijn advies aan de Friese dammers was: „Blijf rustig uw mooie spel beoefenen, maar beoefent naast het Oer Alles ook Checkers, dit laatste voor de nationale en internationale contacten. Herman Hoogland leerde in 1919 het Fries dammen van Jurjen Tolsma en voerde in Checkers de Friese slagregels in voor de dammen.“

ARBITERSOPLEIDING IN EDE/LUNTEREN

Op vier woensdagavonden in de maand april organiseerde de Arbiterscommissie van de KNDB, in samenwerking met Geurt Hendriksen, een arbitersopleiding in Ede/Lunteren. In totaal waren er dertien kandidaten, allemaal afkomstig uit de provincie Gelderland. Elf kandidaten slaagden voor het examen. Twee kandi-

daten haalden te weinig punten en mogen een herexamen afleggen.

De nieuwe arbiters staan op deze foto. Het zijn boven van links naar rechts: Piet Postema, Wim Lammers, Jacco van de Wakker, Jan Janssen, Roderick de Raad, Gerard Zijlema en Jan Heij en onder van links naar rechts Michel Hendriksen, Harmjan Lammers, André van Steenberg en Berrian Lammers.

SCHRIFTELIJKE ARBITERSOPLEIDING

Sinds enkele maanden is het ook mogelijk om de arbitersopleiding schriftelijk te volgen. Kees Kentie uit Bergambacht was de eerste die van deze mogelijkheid gebruik maakte. Hij slaagde op 25 april voor het examen en mag zich nu arbiter noemen.

KWALIFICATIE VOOR DE HALVE FINALES NK ALGEMEEN

Het kampioenschap van Nederland krijgt met ingang van 2010 een afgeslankte vorm: de finale gaat van veertien naar twaalf deelnemers, de halve finales van 40 naar 32. Van die 32 halve finale-plaatsen zijn er in het nieuwe systeem dertien bestemd voor terugvallers/ blijvers van het voorafgaande jaar, en één voor de juniorenkampioen van Nederland. Er zijn straks dus nog maar achttien "vrije" HF-plaatsen te verdelen. Voor de Bondsraad was dat onlangs aanleiding om een werkgroepje in te stellen om eens na te denken over een mogelijke nieuwe opzet voor die HF-kwalificatie vanaf 2010.

TEKST: FRANK TEER

Het werkgroepje bestaat uit de bondsraadsleden Guido van den Berg en Frank Teer en KNDB-bestuurslid Theo van den Hoek, en is inmiddels aan de slag gegaan om een nieuw idee te ontwikkelen dat we hieronder graag eens aan u willen voorleggen.

Bezwaren van de huidige opzet

Op dit moment heeft elke provincie minstens één promotieplaats; daarbovenop hebben enkele grotere provincies extra plaatsen, gebaseerd op hun ledenaantallen. Dat heeft een aantal nadelen:

- Een heel kleine provincie (de kleinste komt op dit moment nauwelijks boven de 100 leden uit!) heeft dezelfde rechten als een provincie met bijvoorbeeld 400 leden: ze krijgen allebei automatisch één plaats.
- Bij de kwalificatie voor het kampioenschap van Nederland zou het natuurlijk om de speelsterkte moeten gaan. Maar op dit moment speelt de sterkte van de provinciale kampioenschappen geen enkele rol; alleen de ledenaantallen tellen.
- Ook het aantal deelnemers in de provinciale kampi-

oenschappen, op dit moment variërend van enkele tientallen tot minder dan een handvol, speelt geen enkele rol.

- Omdat in de meeste provincies maar één promotieplaats te verdienen valt, terwijl ook in een kleine provincie best meer (halve) finalewaardige topspelers kunnen rondlopen, berooft de KNDB zichzelf van wat elke sportbond toch eigenlijk zou moeten wensen: een zo sterk mogelijke bezetting van de halve finale en finale van het Nederlands kampioenschap.
- Eigenlijk vervullen de provinciale kampioenschappen een dubbelfunctie: het zijn toernooien waar de (overal terecht felbegeerde!) provinciale titel op het spel staat, en het zijn tegelijkertijd kwalificatietoernooien voor promotie naar de halve finales van het NK. Zou het niet veel zuiverder zijn om die twee functies van elkaar te scheiden?

Een idee voor een nieuwe opzet

De werkgroep speelt op dit moment met een nieuw idee, dat naar onze mening in het belang is van de spelers en tegemoet komt aan alle bezwaren van de huidige opzet. Stel nu eens dat we de opzet als volgt veranderen:

- De provinciale kampioenschappen hebben als titel-toernooien hun eigen waarde en blijven natuurlijk gewoon bestaan, maar gelden in de toekomst niet meer als kwalificatie voor de halve finales van het NK.
- Er komen aparte kwalificatietoernooien waarin je je kunt plaatsen voor de halve finales. Dat worden toernooien met een centrale open inschrijving (iedereen kan meedoen!) en bijvoorbeeld als volgt georganiseerd:
 - Er wordt gespeeld in zes gelijkwaardige groepen; in elke groep zijn drie halve finale-plaatsen te verdienen.
 - De zes toernooien worden regionaal gespreid. Bijvoorbeeld: Amsterdam, Drachten, Deventer, Huissen, Den Bosch, Rotterdam. In elke regio wordt een kleine commissie belast met de praktische organisatie.
 - De groepen worden door de KNDB zo ingedeeld dat niemand al te ver van huis hoeft te spelen en dat de zes groepen qua omvang en speelsterkte min of meer gelijkwaardig zijn.
 - Er wordt gespeeld met Zwitsers systeem, bijvoorbeeld in zeven rondes op zaterdag in het najaar waarop er geen nationale competitie is.

Zoals gezegd hebben we nog wel even de tijd om dit allemaal uit te werken (de nieuwe systematiek hoeft immers pas in 2010 in te gaan), maar de werkgroep zou graag eens van u willen horen wat u van deze nieuwe opzet vindt. Uw reacties zijn dus welkom; stuur ze naar frank.teer@planet.nl. Bedankt alvast voor het meedenken!

FOTO: PETER DERKX

UW ADVERTENTIE OP DEZE PLEK?

**HTTP://DAMPEL.KNDB.NL
OF
SECRETARIS@KNDB.NL**

DamZ!

VRIJWILLIGER GEZOCHT!

LIJKT HET JE LEUK OM DAMZ! ACTUEEL TE HOUDEN?
GEEF JE DAN OP BIJ SECRETARIS@KNDB.NL OF INFO@DAMZ.NL

Lang aangekondigd,
nu eindelijk verschenen:

Ton Sijbrands'
*Henk Smit,
mijn leermeester
en inspirator*

Een portret (in 510 pagina's) van de man die van grote betekenis is geweest voor de auteur en diens vorming-als-dammer. Met onder meer:

- 30 integrale partij-analyses (waarvan 10 partijen tussen leermeester en leerling);
- 24 afwisselend korte en langere fragmenten;
- 50 rubrieken van Smit in het dagblad *Trouw* (1950-1971), van eigentijdse annotaties voorzien.

"Sijbrands' meest persoonlijke boek", aldus Johan Bastiaannet op het omslag.

U kunt *Henk Smit, mijn leermeester en inspirator* bestellen door (€ 32,50 + € 4,50 verzendkosten =) € 37,- over te maken op bankrekeningnummer 67.94.57.984 ten name van "Ton Sijbrands Damboeken". Gelieve uw naam, adres en postcode duidelijk te vermelden.

**Ook van plan naar Rusland te gaan?
Regel je visum online!**

visum voor Rusland.nl

Eenvoudig en goedkoop

Ga naar www.visumvoorrusland.nl
020 - 676 61 68
Postbus 20553
1001 NN Amsterdam
aanvraag@visumvoorrusland.nl

(VisumVoorRusland is onderdeel van Russia Travel)

KNDB-BONDSWINKEL

WWW.KNDB.NL

Serie KNK

Johan Krajenbrink en Lambert-Jan Koops werken al jaren aan een reeks boekjes met trainingsmateriaal voor dammers van elk niveau. Inmiddels zijn meer dan veertig deeltjes verschenen. Talloze onderwerpen komen aan bod. Niet alleen spelvormen zoals de hekstelling, de halve hekstelling en de korte vleugelopsluiting, maar ook verschillende vaardigheden worden behandeld. Bijvoorbeeld leren combineren en leren rekenen. Daarnaast zijn er deeltjes gewijd aan wereldtoppers als Sijbrands, Koepman en Roozenburg. Uniek is verder de serie van vier deeltjes over het WK 1972. Een overzicht van alle nummers is te vinden op de website van de KNDB. De boekjes kosten slechts 6 euro per stuk. Deze prijs is exclusief verzendkosten.

Bestellen via www.kndb.nl of telefoon (026) 495 23 09.

gritter & sevink

FINANCIEEL ADVIES

www.gritterensevink.nl

VERZEKERINGEN

HYPOTHEKEN

PENSIOENEN

Vijftienjarige successtory

Damschool Zuid West Veluwe

TEKST: JOZEF LINNSEN
FOTO'S: HANS KROMHOUT

Algemeen

De Damschool Zuid-West Veluwe (DZWV) viert dit jaar haar derde lustrium en is dus al vijftien jaar lang actief. In 1994 startte de DZWV als tweede damschool (na de damschool in Elden) in Gelderland en Nederland haar activiteiten. De oprichters waren Geert van Dijk (WSDV Wageningen), wijlen Anders van Heusden (BDV Bennekom) en wijlen Jan Crum (DES Lunteren) met sterke (financiële) steun van de Gelderse Dambond (GDB). De GDB zorgt nog steeds voor een financiële bijdrage door het lesmateriaal volledig te bekostigen. Het doel werd als volgt geformuleerd: „De damschool kan aan jeugdspelers gerichte opleidingen (trainingen) bieden, waartoe de individuele vereniging (vaak) niet in staat is.” Het KNDB-bestuur keek in eerste instantie vreemd aan tegen deze ontwikkeling en vroeg zich duidelijk af wat de GDB nu weer ging doen. Maar gaandeweg probeerden meerdere verenigingen de handen in elkaar te slaan en ontstonden er meerdere damschoolen. Op een gegeven moment ging ook de KNDB financiële middelen beschikbaar stellen via een project en later via het Promotiefonds. Dat waren erg goede ontwikkelingen voor het jeugddammen, alleen het systeem zou zich nog moeten bewijzen. Immers een damschool oprichten is niet zo moeilijk, maar een damschool in stand houden is wel lastig. Waarom? Omdat de deelnemende verenigingen garant moeten staan voor nieuwe aanwas van onderop, met andere woorden bij de verenigingen moeten activiteiten worden ontplooid tot het winnen van nieuwe leden om instroom in de damschool te kunnen garanderen. Dat is heel erg goed gelukt op de Zuid-West Veluwe. De damschool heeft vijftien jaar lang onafgebroken haar lessen verzorgd. In eerste instantie moeizaam, inderdaad, met ook garantstellingen van verenigingen voor het geval het financieel niet zou uitkomen. Ook stelden DES Lunteren en WSDV Wageningen hun clublokaliteit gratis ter beschikking en dat doen ze nog steeds. En BDV stelde haar clublokaliteit gratis ter beschikking voor de slot- en examenavond en doet dat ook nog steeds. In eerste instantie namen de drie grotere verenigingen (BDV Bennekom, DES Lunteren en WSDV Wageningen) het voortouw, maar gaandeweg volgden meerdere verenigingen uit de omgeving.

een gegeven moment bestreek de DZWV zelfs de hele Veluwe en werd een derde lokaliteit ingezet, namelijk te Putten. Op dat moment draaide de damschool natuurlijk uitstekend, maar na twee jaren moest de derde locatie toch weer worden prijsgegeven. Jammer, maar de ontwikkelingen lieten een derde locatie niet meer toe. De DZWV is niet meer weg te denken in deze damminnende en damrijke regio. De damschool wordt op handen gedragen door de verschillende damverenigingen.

Bestuur

De huidige voorzitter van de DZWV is Mark Sanders (WSDV Wageningen). Mark Sanders: „De deelnemende verenigingen en jeugdspelers profiteren van het lesmateriaal dat aanwezig is (KNDB mappen en aanvullend lesmateriaal van de trainers), het kennisniveau van de trainers en de damschool structuur. Een aardige bijkomstigheid voor de clubtrainers is dat ze niet 45 weken per jaar les hoeven te geven. Overleg tussen het bestuur, de damschooltrainers en de clubtrainers van de deelnemende verenigingen is van groot belang. Aan het eind van het damschool jaar wordt het seizoen geëvalueerd, maar wordt ook vooruit gekeken naar het nieuwe damschool seizoen. De zestien damschool avonden moeten in nauw overleg tussen trainers en verenigingen worden afgestemd en dat valt niet mee met de overvolle (jeugd)damagenda. Alhoewel het ledenaantal constant is, missen we aanwas van verschillende verenigingen uit de regio. Dit moet veranderen! Voor deze verenigingen is het goed om zich te realiseren, dat de meeste jeugdspelers die de damschool lessen volgen al jaren lid zijn van de damverenigingen en ook doorstromen in de provinciale en landelijke teams. Het volgen van damschool activiteiten heeft dus ook een positief effect op het behoud van jeugdeden.”

Docenten

In eerste instantie werd gestart met de docenten Jo Weijman, Johan Krajenbrink en Nina Hoekman. Jo Weijman stopte er na vijf jaar mee, maar het docentenkorps werd uitgebreid met Alex Mathijssen en de laatste jaren ook met Rik Keurentjes, Daniel Merkus en Jasper Lemmen.

Johan Krajenbrink: „Opvallend is natuurlijk de gebleken stabiliteit van de DZWV. Interessant is ook het aantal clubs dat eigenlijk altijd betrokken is geweest. In het begin ging het meer om kwantiteit dan om kwaliteit. Nu leggen we de lat behoorlijk hoog. De DZWV heeft een behoorlijk aantal deelnemers in NK's en ook in EK's en WK's.”

Leerlingen

In 1994 werd gestart met circa twintig leerlingen. Dat aantal werd met wat ups en downs langzaam vergroot tot veertig à vijftig. De laatste vier jaren heeft de DZWV circa 45 leerlingen. We kunnen ook zien dat er ondertussen vruchten geplukt zijn en worden van deze activiteit. DES Lunteren is met eigen jeugd doorgedrongen tot de hoogste afdeling in dammend Nederland. WSDV Wageningen scoort het ene na het andere jeugdkampioenschap en ereplaatsen met als kroon op het werk tot nu toe de Europese titel bij de welpen van Jan Groenendijk en DES Lunteren heeft een lichte meisjes van niveau.

Jan Groenendijk: „Ik zit nu ongeveer anderhalf jaar op de damschool en heb net Roozenburg Werkboek Zwart

Over slaan

Het zal wel klinken als vloeken in de kerk, maar ik had er helemaal niets mee. Een match om de wereldtitel in Nederland, het klinkt zo mooi. Maar voor de affiche Georgiev tegen Schwarzman loop ik totaal niet warm. Hartverwarmend om te zien hoe die match in het oosten van het land werd opgetuigd hoor, hadden we iedere keer maar zo'n organisatie! En als je ziet dat de Universiteit Twente zich erachter heeft geschaard dan kijk je er ook niet van op dat er een website werd opgetuigd die in één woord geweldig is. Maar voor mij was het niet genoeg. Wat mij betreft hadden we het mogen overslaan of ergens in de Russische anonimiteit mogen afwerken.

Waarom dat negativisme? Daarvoor moet ik even terug naar de tijd dat ik als journalist dammen versloeg voor de GPD, een groot samenwerkingsverband van regionale kranten. Het sportbudget was nooit oneindig en altijd moest er stevig worden gargumenteerd voordat er groen licht werd gegeven om de wereld in te trekken voor een portie damverslaggeving. Best leuk dat dammen, maar zijn daar genoeg lezenswaardige verhalen weg te halen?

Doorgaans wist ik die argumenten best te vinden en het bracht me ondermeer in Abidjan en Moskou. Was het inderdaad interessant genoeg waar ik de kolommen mee wist te vullen? Zeker. Het was af en toe smullen geblazen wat er over de wereldtoppers te vertellen was. Kort na terugkeer uit Abidjan zag ik in lezersonderzoek van mijn krant zelfs dat dammen in die periode bij de lezers van de sportpagina populairder was dan de wereldsport volleybal. Het barstte van de strijd, maar ook van roddel en achterklap. Lekker verhalen waar je ook van smulde zelfs als je het spelletje amper begreep. Die titeltoernooien dwongen hun plek op de sportpagina's als vanzelf af.

Matches zijn een ander verhaal, want dag in dag uit iets melden over diezelfde twee spelers, om dat er op de redactie door te krijgen moet je sterk in je schoenen staan. Toch kostte me het niet veel moeite Sijbrands - Tsjizjov 'erdoor te krijgen'. De heroïek en dramatiek dropen uiteindelijk van die fantastische tweekamp af. Mooie sport, dammen.

Maar dan Georgiev - Schwarzman. Geweldenaren hoor, maar bij de chef sport zou ik er niet mee durven aankomen. Wie? Dammen, dat is toch die sport waar zo vaak remise wordt gespeeld?

Waar ik op voorhand al bang voor was gebeurde. Dag in dag uit. In de afloop van deze tweekamp waarin ik mijn chauvinistische gevoelens niet kwijt kon — bij een WK-match zijn 'we' helaas al tijden niet meer van de partij — was ik na al die remises al snel niet meer geïnteresseerd. En waar ik vooral bang voor ben: bij de lezers van de sportpagina's zal dammen weer een flink stuk kelderen op de populariteitsladder...

gedaan. Wel geslaagd, denk ik. Ik vind het eigenlijk een beetje saai, omdat we steeds in de boeken moeten werken. De trainers doen het wel goed."

Melanie Voskuil: „Ik doe nu geen toets. Ik ben hier om mijn diploma Roozenburg Wit op te halen. Ik zit een jaar in de damschool en vind het erg leuk. Ik dam elke dag thuis."

Harm-Jan Lammers: Ik zit al zes jaar in de damschool en doe nu Hoogland Zwart. Dat is het hoogste niveau. Modelpartijen vind ik erg leuk. Ik heb alle KNDB-mappen gehad en moet nu thuis herhalen en oefenen."

Ester van Muijen: „Ik zit vijf jaar op de damschool en doe nu Springer Zwart. Nu vind ik het erg leuk, maar in het begin vond ik het saai. Alle trainers geven erg leuk les."

Slot- en examenavond 2009

Circa dertig jongens en meisjes doen hun toets. Vanaf het Sijbrands niveau komen alle niveaus aan bod. Soms is het lastig, soms is het gemakkelijk. De 'witte' diploma's werden al halverwege het seizoen gedaan, maar worden wel op deze avond uitgereikt, samen met de 'zwarte' versies. Johan Krajenbrink reikt de diploma's uit en heeft voor iedereen een mooi woordje. Jozef Linssen complimenteert de damschool DZVV met haar derde lustrum en met haar fantastische activiteiten. Mark Sanders brengt namens de damschool de felicitaties over en vervolgens wordt afgesloten met een drankje.

Tot slot

Het is een geweldige prestatie van de damverenigingen op de Zuid-West Veluwe dat ze de DZVV vijftien jaar lang in stand gehouden hebben. Uiteraard waren er downs, maar de ups vierden de boven- toon. De periode dat elk jaar maar weer afgewacht moest worden of er weer een jaar aan vast geknoopt kon worden is voorbij. De DZVV heeft haar plaats veroverd en is niet meer weg te denken. De DZVV was een uitstekende zet van de oprichters en de GDB toendertijd.

Melanie en Jitse welpenkampioenen 2009

FOTO'S: PETER RIEDEL

De finalisten van de Nederlandse kampioenschappen voor welpen

De spelers damden heel serieus. Toeschouwers moesten stil zijn en achter de tafels blijven zodat de finalisten zich goed konden concentreren!

In Wageningen organiseerde damclub WSDV de Nederlandse kampioenschappen voor welpen jongens en welpen meisjes. Voor de jongens was het de derde keer dat WSDV dit deed, voor de meisjes de tweede keer.

Melanie

Bij de meisjes werd Melanie Voskuil opnieuw damkampioen van Nederland bij de welpen. Vorig jaar lukte haar dat ook al! Melanie is tien jaar en damt bij DES Lunteren in Gelderland. Melanie won al haar partijen. Alleen tegen Tessa Aleven uit Huissen had ze een beetje geluk. Tessa werd tweede en won ook alle partijen behalve dus tegen Melanie. Derde werd Ilse Barf uit Leek, zij won een partij minder dan Tessa maar had meer weerstandspunten dan Mabel van Leeuwen uit Reeuwijk. Weerstandspunten laten zien hoe sterk je tegenstanders in een toernooi waren. Als je evenveel wint als iemand anders en gelijk eindigt gaan de weerstandspunten tellen. Met evenveel wedstrijd punten maar sterkere tegenstanders heb je het net iets beter gedaan. Logisch toch?

Jitse

Bij de jongens werd Jitse Slump net als Melanie Voskuil voor de tweede keer damkampioen van Nederland bij de welpen! Jitse Slump komt uit Landgraaf en dat ligt in Limburg. Het was trouwens wel heel spannend want Nick Waterink uit Zuidwolde had heel lang de meeste punten. In de tweede ronde won hij zelfs al van Jitse! Maar Jitse won al zijn andere partijen. En Nick? Nick verloor ook een partij namelijk van Wijnan van Ingen. En hij speelde één partij remise zodat Jitse op het eind toch nog een punt meer had. Wijnan werd derde.

ALGEMEEN

1	Jitse Slump, Landgraaf	16	94
2	Nick Waterink, Zuidwolde	15	91
3	Wijnan van Ingen, Zegveld	11	95
4	Wouter Morsink, Hazerswoude-Dorp	11	89
5	Thijs Verboon, Noordeloos	11	85
6	Valentijn Tissen, Arnhem	11	70
7	Henk Pol, Buitenpost	10	95
8	Tom Knapen, Lochem	10	86
9	Lucas Veldhuizen, Eemdijk	9	84
10	Dirk Vet, Landsmeer	9	80
11	Marco de Leeuw, Rijnsburg	9	66
12	Hidde Noppers, Westerhaar	8	74
13	Bart Westerveld, Assen	6	73
14	Olaf Stolk, Hazerswoude	4	74
15	Lije Hu, Dongen	2	71
16	Oscar Vaessen, Culemborg	2	69

MEISJES

1	Melanie Voskuil, Lunteren	16	75
2	Tessa Aleven, Huissen	14	72
3	Ilse Barf, Leek	11	76
4	Mabel van Leeuwen, Reeuwijk	11	72
5	Selke Riedel, Wageningen	9	70
6	Lara van Leeuwen	8	70
7	Aisha Ahmed, Wageningen	8	57
8	Simone Ooms, Culemborg	7	81
9	Marriët Heek, Bunschoten	7	56
10	Ninah Rosema, Andel	7	56
11	Maartje van den Bosch, Barneveld	5	53
12	Rianne Heek, Bunschoten	3	55
13	Sanne Barten, IJsselstein	3	53
14	Michelle Barten, IJsselstein	3	50

Lisa en Martijn pupillenkampioen 2009

De laatste dag van het ONS Dubbel NK Jeugd in Huissen begon in zinderende spanning. Bij het algemene toernooi waren er nog drie kanshebbers, bij de meisjes nog twee. Drie uur later was het allemaal voorbij. Twee nieuwe kampioenen: Martijn van IJzendoorn en Lisa Aleven.

De kampioenen Martijn en Lisa mogen gezien hun leeftijd volgend jaar weer terugkomen. Maar eerst volgen er Europese kampioenschappen en een heel jaar met trainingen, toernooien, competities en wat al niet meer.

Martijn

Als er iemand aanspraak mag maken op de titel van algemeen pupillenkampioen van Nederland is het de sterk spelende Martijn van IJzendoorn. Toen hij twee rondes voor het einde een punt achterstand opliep op Jannes Kromhout leek het er even op dat het anders zou lopen, maar Martijn stelde orde op zaken en eindigde uiteindelijk met een punt voorsprong.

In elke partij zat Martijn aan de goede kant van het bord; geen enkele keer kwam hij in gevaar en hij speelde steeds met een duidelijk plan. Ook Jannes Kromhout speelde een sterk toernooi, maar hij ontsnapte een keer aan verlies en moest uiteindelijk één keer vaker remise toestaan. Alex Ketelaars werd derde.

Lisa

Lisa Aleven volgt haar zus Lotte (die inmiddels aspirant is) op als kampioen van Nederland bij de meisjespupillen. Lisa ging de laatste ronde in met een punt voorsprong op Gerlinda Schaafsma. Door een overvloed aan weerstandspunten had Lisa aan remise genoeg om de titel bij gelijk eindigen te bemachtigen. Die remise kwam er uiteindelijk, maar gemak-

kelijk ging het niet. Ook Gerlinda wist niet te winnen, zodat Lisa kampioen werd met een punt voorsprong. Mara Langeveld werd derde.

Na de spanning is er een drukbezochte en gezellige slotbijeenkomst. De arbiters Cor Verdell en Francis Huijsen melden de officiële uitslag voor het algemene en het meisjesstoernooi. De spelers komen allemaal één voor één naar voren om hun bекers en een cadeautje van de gemeente Lingewaard in ontvangst te nemen.

Technisch directeur van de KNDB Johan Krajenbrink heeft met Alex Mathijssen de partijen bekeken en zich gebogen over de keuze van de mooiste fragmenten en de mooiste partijen. Johan deelt de prijzen voor de mooiste partijen uit aan Lisa Aleven, Alex Ketelaars en Jitse Slump. De kersverse Nederlands kampioenen Martijn van IJzendoorn en Lisa Aleven spreken namens de deelnemers de bezoekers toe. Dat ze dat durven is ook een prestatie!

Damvereniging VBI uit Huissen bestaat dit jaar 75 jaar en daarom organiseerde de jarige deze twee NK's van 27 april tot en met 2 mei. Op 27 juni organiseerde de vereniging ook het NK sneldammen voor jeugdteams. Eerder dit jaar organiseerde Damvereniging VBI al het 'grote' NK algemeen.

Van links naar rechts
meisjes: Gerlinda Schaafsma, Lisa Aleven, Mara Langeveld
jongens: Jannes Kromhout, Martijn van IJzendoorn, Alex Ketelaars

ALGEMEEN

1	Martijn van IJzendoorn	13	76
2	Jannes Kromhout	12	73
3	Alex Ketelaars	11	75
4	Jan Groenendijk	10	72
5	Stan Brink	10	66
6	Jan van der Star	10	65
7	Wopke de Vries	9	74
8	Adriaan Molendijk	9	59
9	Jitse Slump	8	64
10	Henri Beverdam	8	64
11	Thomas van der Klis	8	63
12	David Maduro	7	65
13	Mark Looman	7	60
14	Sander van den Broek	7	58
15	Marvin Schaaf	5	54
16	Justin Simon	5	53
17	Rick Hartman	4	57
18	Timo Kuipers	1	54

MEISJES

1	Lisa Aleven	12	59
2	Gerlinda Schaafsma	11	50
3	Mara Langeveld	9	54
4	Melanie Voskuil	8	55
5	Larissa Schimmel	8	51
6	Tessa Aleven	8	47
7	Erica Boerefijn	8	46
8	Michelle de Jong	7	53
9	Mariska Veer	5	41
10	Stella van Buuren	4	43
11	Caroline Schep	2	46
12	Leonie Wessels	2	43

Schooldammen 2009

De schooldamfinales zijn gespeeld op zaterdag 6 juni. Maandenlang was door honderden schoolteams gestreden om een finaleplek. Uiteindelijk waren er 16 scholen bij de pupillen (groep 7 en 8) en 18 scholen bij de welpen (t/m groep 6) tot de finaleronde doorgerongen. Toen werd het spannend! Welke school mag zich een jaar lang kampioen van Nederland noemen?

NK schooldammen groep 7 en 8

De finale van het Nederlands Kampioenschap schooldammen voor pupillen werd in Assen gespeeld. Voor de Verrevelers uit Zeeland was dat een heel eind weg! Ze waren op tijd van huis vertrokken en al om half tien aanwezig. Het toernooi werd in vier lokalen gespeeld. De wethouder van cultuur van gemeente Assen, Chris de Wals, opende het damtoernooi. De gemeente Assen had voor een verrassing gezorgd: alle deelnemers ontvingen een rugtas met een zweetbandje, wat rolletjes pepermuntjes, een pen, een fles bronwater met het logo van de Vuelta '09!

Het verloop van het toernooi was goed te volgen op een groot scherm. Daarop was te zien dat De Tamarisk uit Biddinghuizen niet te stoppen was. Het team won van alle tegenstanders! Het team van de Marskramer uit Assen liet de tweede plek niet meer los. Derde werd De Opstap uit IJsselstein.

FOTO'S: HANS VAN DER NAP, TINE BREG, MARISKA BOS

NK schooldammen groep 4, 5 en 6

De opening van de schooldamfinale voor welpen werd verricht door Erno Prosman. Nadat de wereldrecordhouder blindsimultaandammen de openingszet gespeeld had, werd het muisstil. De finale was begonnen en alle schooldammers deden hun uiterste best om hun tegenstander te verslaan.

Negen ronden lang werd geconcentreerd gedamd. De Beatrixschool uit Lunten was een school die constant in de top meespeelde. Deze school werd uiteindelijk ook de terechte kampioen. Het was heel spannend wie er met hen op het podium mocht gaan staan.

De Gerardus Majellschool uit Reeuwijk, It Maitiidslibben uit Opeinde en De Wegwijzer uit Hoogblokland hadden namelijk alledrie evenveel punten. Toen werden de weerstandspunten geteld. Die punten meten de sterkte van je tegenstanders. Meer weerstandspunten betekent dat je zwaardere tegenstanders hebt gehad. Op basis van weerstandspunten werd het team van de Gerardus Majellschool tweede. De Wegwijzer en It Maitiidslibben hadden ook evenveel weerstandspunten! Uiteindelijk bleek dat De Wegwijzer één bordpunt meer gescoord had. Daarom mocht dat viertal als derde op het podium staan en viel It Maitiidslibben net buiten de prijzen met een vierde plek.

Erno Prosman speelt de openingszet op het bord van Matthijs Stolwijk

TOERNOOIEN, TRAININGEN EN WEDSTRIJDEN

Toernooien, trainingen en wedstrijden. Organisatoren kunnen hun informatie doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309. Actuele kalender op internet: www.kndb.nl

Actuele kalender
op internet:

www.kndb.nl

 = jeugdevenement

Juli 2009

- 3/4 Hoogeveen. Damnacht van Hoogeveen. Z. Palmans (0615) 28 26 20.
- 4 Delfts Damfestival Openlucht Sneldamtoernooi. G. van den Berg (0624) 82 25 43.
- 5 Delfts Damfestival. Vrouwentoernooi en jeugdtoernooi. G. van den Berg (0624) 82 25 43.
- 8-18 NK junioren algemeen.
- 10-18 NK aspiranten algemeen.
- 11 Kortrijk (B). Gulden Sporen Damtoernooi. W. Dekimpe 0032 (0) 473 86 90 26.
- 18-25 Den Haag. DNC Open 2009. A. Kruijschoop (070) 888 25 61.
- 20-25 NK junioren meisjes
- 20-25 NK aspiranten meisjes.
- 25 Loosdrecht. Dammen op de Dijk. A. Vreeswijk (0654) 993243.
- 26-1/8 Nijmegen. Nijmegen Open 2009. P. Visser (026) 325 68 69.

Augustus 2009

- 3 Amstelveen. Brainwave Amstelveen 2009. H. Fokkink (020) 641 05 87.
- 1-8 Hijken. Europees kampioenschap jeugd alle categorieën. W. Koopman (0593) 52 45 02.
- 3-8 Goes. 6e Hiltex Zeeland Damtoernooi. M.J. Walraven (0118) 56 25 06.
- 7-15 Brunssum. Brunssum Open 2009. J. Hannen (0475) 46 50 83.
- 15 Dronten. Torsit sneldamtoernooi. H. Kamminga (0321) 31 13 34.
- 29 Westerhaar. 4e Dijks Leijssen Advocaten Open NK Clubteams viertallen. G. Hessing (053) 433 54 66.
- 29 Utrecht. Dammen onder de Dom. P. de Heus (0346) 21 57 87.

September 2009

- 4-5 Groningen. Menno Koolmantoernooi. M. de Jong (0624) 98 71 41.
- 5 Eindhoven. 53e Bevrijdings Damtoernooi. H. Greveraars (0613) 70 05 05.
- 5 Gouda. 5e Gouds Beleg openluchttoernooi. H. de Knikker (0182) 39 32 75.
- 7-12 Kapelle. EK veteranen. A. Walraven (0118) 56 25 06.
- 12 Sluitedatum inschrijving clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen
- 12 Rijnsburg. 9e Johan Kromhout toernooi. M. Kromhout (071) 402 36 77.
- 19 Nationale Competitie 1e ronde
- 26 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 27 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten

Oktober 2009

- 3 Nationale Competitie 2e ronde
- 3 Amstelveen. Brainwave Amstelveen 2009. H. Fokkink (020) 641 05 87.
- 6-10 Tavira (Portugal). Eerste Tavira Open. T. Dijkstra +351 281 381 449.
- 10 Clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen
- 17 Nationale Competitie 3e ronde
- 24 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 25 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 31 Nationale Competitie 4e ronde

November 2009

- 1-8 NK vrouwen
- 7 Sluitedatum inschrijving clubcompetitie welpen
- 7 Selectiedag centrale trainingen junioren, aspiranten, pupillen en meisjes
- 7 Bondsraadvergadering
- 14 Nationale Competitie 5e ronde
- 21 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 22 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 28 Nationale Competitie 6e ronde

December 2009

- 1 Sluitedatum inschrijving halve finales algemeen en vrouwen
- 6 NK rapid voorronde
- 12 Nationale Competitie 7e ronde
- 19 Clubcompetitie junioren, aspiranten, pupillen en welpen
- 20 NK rapid finale
- 28 's-Hertogenbosch. Ton van der Elzen Kerst Jeugddamtoernooi. R. van Oosterhout (073) 656 35 39.
- 28 Wamel. 32e Open sneldamkampioenschap. A. Janssen (0653) 79 89 85.
- 28 Maarsbergen. 14e Kersttoernooi. D.C. van Setten (033) 277 39 68.
- 30 's-Gravenpolder. 5e PWG-toernooi. J. Veerhoek (0113) 64 96 82.

Januari 2010

- 2 Beilen. Houdt Stand rapidtoernooi. R. Tiegelaar (0593) 52 38 63.
- 9 Nationale Competitie 8e ronde
- 16/17 Halve finale algemeen en vrouwen
- 16 Sluitedatum inschrijvingsdatum halve finale meisjes aspiranten
- 23 Nationale Competitie 9e ronde

30/31 Halve finale algemeen en vrouwen

Februari 2010

- 6 Nationale Competitie 10e ronde
- 6 Sluitedatum inschrijving halve finale pupillen algemeen en meisjes
- 13/14 Halve finale algemeen en vrouwen
- 15-19 Halve finale meisjes aspiranten regio zuid
- 20 Nationale Competitie 11e ronde
- 22-26 Halve finale meisjes aspiranten regio noord-midden
- 27 Halve finale algemeen en vrouwen

Maart 2010

- 6 Nationale Competitie nacompetitie
- 6 Halve finale pupillen meisjes dag 1
- 6 Sluitedatum inschrijving halve finale welpen algemeen
- 6 Bondsraadvergadering
- 13 Halve finale pupillen meisjes dag 2
- 20 Sluitedatum inschrijving schooldammen BO en VO
- 20 Sluitedatum inschrijving Nationale Jeugddamdag
- 20 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten

- 21 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 27 Sluitedatum inschrijving halve finale junioren en aspiranten algemeen

April 2010

- 2 Halve finale pupillen algemeen dag 1
- 3-17 NK algemeen
- 10 Halve finale welpen algemeen
- 13 Halve finale pupillen algemeen dag 2
- 17 Sluitedatum inschrijving KNDB-beker
- 17 Nationale Jeugddamdag
- 24 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 25 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep

Mei 2010

- 1 Sluitedatum inschrijving nieuwe teams Nationale Competitie
- 3-8 Halve finale junioren algemeen
- 3-8 Halve finale aspiranten algemeen
- 3-8 NK pupillen algemeen
- 3-8 NK pupillen meisjes
- 8 KNDB-beker 1e ronde

- 12-16 NK visueel gehandicapten
- 15 Sluitedatum inschrijving NK sneldammen alle categorieën
- 15 Halve finale schooldammen BO en VO
- 15 Barneveld. Jubileum schaak- en damtoernooi BDSV 75 jaar. M. Janssen (0649) 40 60 10.
- 22 KNDB-beker 2e ronde
- 22 NK welpen algemeen
- 22 NK welpen meisjes
- 29 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 30 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep

Juni 2010

- 5 KNDB-beker kwartfinale
- 5 Finale schooldammen BO en VO
- 12 NK sneldammen alle categorieën
- 19 Bondsraadvergadering
- 19 KNDB-beker halve finale
- 26 KNDB-beker finale

Juli 2010

- 9-17 NK junioren algemeen
- 9-17 NK aspiranten algemeen
- 19-24 NK junioren meisjes
- 19-24 NK aspiranten meisjes

Dammen op de Dijk

zaterdag **25 juli**
2009
10 tot 17 uur

voor de 10e keer: (nieuwe locatie)
Beachclub Nieuw Ottenhome
Zuwe 20/C 1241 NC Kortenhoef
(gelegen langs N201 Vinkeveen-Hilversum
tussen Kortenhoef en Nederhorst den Berg)

Snel Dam Spektakel voor (maximaal) 72 liefhebbers
van dammen op de digitale gong

HOOFDKLASSE (A) EERSTE KLASSE (B) 2E KLASSE + JEUGD (C)

OOK VOOR HUISDAMMERS

Info:

Ad Vreeswijk 035 642 2188/
5247751 of 06 54993243
Piet Schuurman 035 582 54 40
Jan Kooistra 035 621 86 26
Internet: www.dammenopdedijk.nl
Email: dammenopdedijk@gmail.com

Postadres: Postbus 1270 1200
BG Hilversum
of stort € 5 op P 3220366
t.n.v. A.M. Vreeswijk te Hilversum
o.v.v. A B of C **vóór 18 juli 2009**
(sluitingstermijn inschrijving)

Gerrit Slottje

Aandacht voor damliefhebber Gerrit Slottje (20-03-1956) uit Lisse die een serie prachtige damspelmedailles heeft verzameld. Geniet mee van juweeltjes van medaillekunst.

Hedwig Callander en Gerrit Slottje tijdens de competitiewedstrijd Heemstede - Scheveningen, seizoen 2007-2008

DE DAMMER

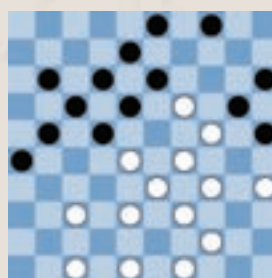
De jonge Gerrit leerde dammen van zijn vader. Bij een verjaardagsfeest won hij van zijn oom die lid was van DV Rijswijk, waarna hij bleef zeuren of hij daar lid mocht worden. Voor zijn ouders, belijdend lid van de Gereformeerde Gemeente in Nederland, was voetbal taboe. Enkele dammende kerkleden waren echter ook clublid, zodat na de vaststelling dat het in de speelzaal van Hotel-Café De Witte Zwaan geen Sodom & Gomorra was, er groen licht werd gegeven. Zo begon de twaalfjarige in 1968 op voorwaarde: alléén de clubavonden en uiterlijk half twaalf thuis. Hij leerde snel zodat hij al gauw speelde in het jeugdteam van het Leids damdistrict en later in het jeugdteam van Zuid-Holland. Een keer in de maand volgde hij op zaterdag in Rotterdam de provinciale jeugdtraining, waar de reiskosten voor werden vergoed. En wat is er leuker dan dankzij de bond twee dingen te combineren. Zo kon hij 's avonds in De Doelen vaak goede buitenlandse groepen zien spelen zoals Ten Years After en Deep Purple. In 1974 volgde deelname aan het jeugdkampioenschap van Zuid Holland, zonder veel succes. Namen die boven komen zijn die van: Cees Rijklaart, Ton Tillemans en Peter van der Stap. Al snel werd hij bord-1 speler bij damclub Lisse en in 1980 werd hem gevraagd voor Heemstede ook landelijk te komen spelen, wat hij tot 1984 heeft gedaan.

In 1985 volgde de rigoureuze beslissing om met dammen te stoppen. In het in zijn ogen bekrompen wereldje voelde hij zich in die leeftijdsfase niet meer thuis. Hij wilde andere dingen gaan doen: de Chinese taal leren. Voor die studie vertrok hij in 1986 naar China om aan een universiteit in Beijing mandarijn te studeren. Sindsdien heeft Gerrit ongeveer 35 keer China bezocht, waardoor hij in Beijing beter de weg weet dan in Rotterdam of Amsterdam. Hij stelt er geen trauma aan te hebben overgehouden, maar was wel graag deelnemer geweest bij de World Mind Sports Games in China, oktober 2008. Het ergste wat hij heeft meegemaakt, in zijn herinnering, is de tragedie in Beijing in 1989. Zijn tekst hierover: „Ik was daar en wist dat het ontzettend uit de hand zou lopen. Iedereen wist het, maar er was geen weg terug. Wat heeft het opgeleverd? Wat materiële welvaart om de stedelingen rustig te houden!“ De liefde voor het dammen ging niet verloren. Lisse was opgehouden te bestaan, zodat hij in 1995 lid werd van Sassenheim, een kleine vereniging met hoofdzakelijk 75-plussers. Daar maakte hij een vast ritueel mee: iedere clubavond werden de klokken om 22.00 uur stilgezet om twee haringen met ui te verorberen. Gerrit was er jarenlang clubkampioen tot 2003, waarna hij weer meer tegenstand zocht bij Heemstede, dat dit seizoen gedegradeerd is uit de landelijke 1e klasse. Sinds drie seizoenen is hij hier teamleider. De laatste jaren speelt hij mee in het Den Haag Open toernooi. Hier heeft hij dankzij Fred Ivens de in de Haagse regio gebruikte bijnaam 'De Leeuw uit Lisse' aan te danken. Hij geeft goedmoedig aan dat zijn rating

al jaren schommelt tussen 940 en 970, maar dat wil niet zeggen dat je geen prachtige momenten op het bord kunt realiseren.

In de diagramstand heeft Daouda Soumah met wit 23-19 gespeeld en kreeg toen een 'lelijke' (zeg maar prachtige) dam om zijn oren via de zesgever 18-23. Gerrit had de

Diagram 1

pech dat het jaar ervoor dezelfde combinatie de combinatieprijs won. En twee jaar achter elkaar dezelfde combinatie laten winnen. Tja dat gebeurde niet! Wel won hij het rating klassement.

D. Soumah - G.Slottje,
18-23, 29x 9(!), 3x 43,
49x38, 20x49

DE VERZAMELAAR

Als jongen verzamelde hij hoofdzakelijk munten van Het Koninkrijk der Nederlanden. Later in China 'viel' hij voor de Chinese munten en hun geschiedenis en met name fascineert hem de periode 1930-1949. Op een avond vroeg een handelaar bij de muntenclub Lisse of hij interesse had in een oude medaille van de damclub Zaandam. En voor een luttel bedrag raakte Gerrit vernocht aan een nieuw verzamelgebied: damspelmedailles. Losse aankopen volgden, maar ook twee grote partijen betiteld als zijn Friese en Utrechtse verzameling.

De hedendaagse medailles hebben een vlakke achterzijde. De vooroorlogse exemplaren hebben ook vaak een zeer fraaie achterzijde met gestileerde bloemranken, een kroon of een wapen rond een open veld voor tekst. De afbeeldingen geven veelal een of twee mannen weer in verschillende poses. Een uitzonderlijke vondst was een medaille waarop een Muze voor komt, een van de negen dochters van Zeus uit de Griekse mythologie. De vrouwenfiguur dient als inspiratiebron, waarbij zij de schepingsdrang van de kunstenaar aanwakkert. Huiselijke taferelen zijn er ook te vinden: gezellig een partij spelen onder een grote lamp, maar wel met de klok naast het bord. Een even bijzondere vondst vormt het zinken dambordje van 25 x 25 mm, waarop gespiegeld op de witte velden een probleemstand van Geo van Dam bleek te zijn aangebracht (Arnhemse Courant 12-08-1961). Gezien het metaal zink (denk aan het zinken oorlogsgeld) zou het ook een oorlogsproduct kunnen zijn, zodat de probleemstand mogelijk van nog oudere datum is. Gerrit wil deze bijzondere damspelingen graag voor het nageslacht bewaren. Wie dammedailles heeft of weet met interessante voorstellingen, liefst met versierde achterkant en ingegraveerde gegevens, doet hem een groot plezier door even contact op te nemen.

Contact: G.Slottje,
Ooievaarstraat 259,
2162 XN Lisse,
06-38933215,
g.slottje@casema.nl

Kees van de Ruit, Wim de Zwart en Arne van Mourik worden bedankt voor de brongegevens van het damprobleem. De auteur is verantwoordelijk voor de medaillekeuze.

Dammer en verzamelaar

De juweeltjes van Gerrit Slottje

WIM VAN MOURIK
ST. JACOBSLAAN 94
6533 BV NIJMEGEN
(024) 356 52 32
WAVANMOURIK@PLANET.NL

Voorzijde: Twee mannen, D. 30 mm, ring aan oog. Verso: 2e Pr. 1e Kl. Comp. Wirdum 1948.

Voorzijde: Twee mannen, steunend op ellebogen, D. 41 mm, ring aan oog. Verso: smalle bladerrand om leeg veld.

Voorzijde: Twee mannen, Muze met takken in de hand, D. 30 mm, ring aan oog. Verso: Dambond Friesland, Monogram PDF, Gr.Pr. 3e Kl, 1936, symmetrische ranken, gekroond wapenschild met leeuw.

Twee mannen onder lamp met franje, D. 30 mm, ring aan oog. Verso: Wapenschild met kroon, Kamp. 1st klas, 35-36.

Twee mannen onder een lamp, D. 35 mm, ring aan oog. Verso: smalle bladerand om leeg veld.

Voorzijde: Man en profiel naar links, D. 25 mm, ring aan oog. Verso: D.C. Zaandam, 1907-1927, symmetrische ranken, blad en leeg wapenschild.

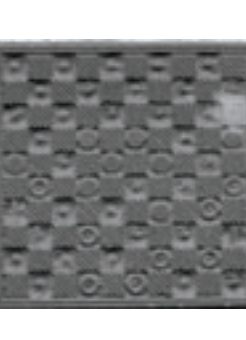
Dambond Friesland, Wapen met twee leeuwen en kroon, D. 40 mm.

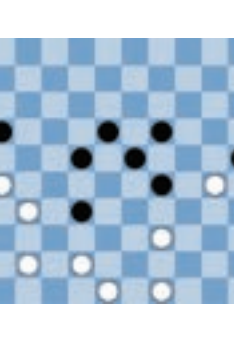
Verso: Pers. Kampioen v. Friesland, 2e Kl. 1937, symmetrisch randbeeld van bladeren, gekroond wapenschild met leeuw.

Voorzijde: Man en profiel naar links, D. 30 mm, ring aan oog. Verso: Wapenschild met kroon, Baardradeel, D.d.B. Weidum, H.Kl. 1e Pr, 1932

Miniatuur dambord, 24 x 24 mm, tin, gespiegeld probleem op witte velden naar Geo van Dam.

Auteur: Geo van Dam, Arnhemse Courant, 12-08-1961, Oplossing: 26-21, 16x38, 48- 42, 25x43, 42x13, 18x9, 49x29 met oppositie.

Voorzijde: Man en profiel naar rechts, in messing en met groter dambord, 50 x 32 mm, ring aan oog. Verso: 3e pr, D.C.L, 1956

SNELDAMKAMPIOEN

Ingrid de Kok uit Bennekom (20) werd zaterdag 13 juni onder grote belangstelling Nederlands sneldamkampioene.

De andere kampioenen: Sven Winkel (Algemeen), Frank Eektimmerman (Categorie B), Mariska Bos (Categorie C), Roel Boomstra (junioren), Wouter Sipma (aspiranten), Jan Groenendijk (pupillen) en Jitse Slump (welpen). In totaal streden 190 finalisten om de titels. Het NK sneldammen was voor de tweede maal te gast in Nationaal Denksportcentrum Den Hommel.

FOTO: GEORGE KALICHARAN

